ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՈՉՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՈՉՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Իսթանպուլ, Անգարա
Ճատտէսի, թիւ 36
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
17
ՄԱՐՏ 1937
28ՐԴ ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 11167
ԳԻՆ
4
ՂՐՇ.

ՀԱԹԱՅԻ ՄԷՋ ԶԻՆԵԱԼ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ
ԻՐԵՆՑ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ Կ'ԸՆԴԱՐՁԱԿԵՆ
ԹՈՒՐՔ ԳԻՒՂԵՐԸ ԵՒ ԳԻՒՂԱՑԻՆԵՐԸ ԿԸ ԿՈՂՈՊՏՈՒԻՆ
ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ԴԷՄ ԲՐՕԲԱԿԱՆՏԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Անցեալ խառնակութեանց շրջանին Անթաքիոյ փողոցներուն մէջ շրջագայող զինուորներ եւ թանքեր

ԼԱԶԳԻՅԷ 16.— Հոս եկած տեղեկութիւններէն յայտնի կ'ըլլայ որ զինուած մարդիկ կը դեգերին Պօտուըլու գիւղին կողմերը, որոնք նպատակ ունին քշել տանիլ գիւղացիին հօտերը։ Կը հաւկցուի թէ ասոնք առաջին գերակատարներն են Թուրքերուն դէմ գործուելիք հարստահարութեանց։ Ասոնց մէջ կայ Շէյխ Ահմէտ անունով տխմար մը, որ կ'աշխատի գրգռել ժողովուրդը։ Հալածանքի կ'ենթարկուին այն գիւղացիները, որոնք տեղական իշխանութեանց մօտ կը բողոքեն, իրենցմէ յափշտակուած հօտերուն վրայ։

Ահաբեկչական շարժում

ՀԱԼԷՊ 16.— Վերջերս Դամասկոսէն հոս եկան Վաթանի կուսակցութեան պատկանող անձեր։ Ասոնց մէջ կայ մէկը, որ կը յայտնէ թէ «Էյլքապէս» թերթին բաժանորդ գրելու համար եկած է։ Կ'ըսուի թէ ասոնց պաշտօն տրուած է որ ահաբեկչական փորձեր ընեն Պայըր, Պուճաք և Խազնէ գիւղերու բնակչութեան վրայ։ Ասոնցմէ մէկը գինով վիճակի մէջ սա ցախառուքը ըրած է.

«Մեր ըրածը պէտք չէ, մօտ ատենէն ի՛նչ ըլլալը կը հասկնան։ Թող չմոռնան որ մեր առաջին խումբն է որ գործի սկսած է։

Պայըր, Պուճաք գիւղերը եւ վաչկատուն աշիրէթներ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ 16.— Հաստատուն

(Շար.ը 2րդ էջ)

ՌՈՒՄԷՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ
Մ. ԱՆԹՕՆԷՍՔՈՒ
ԵՐԷԿ
ՔԱՂԱՔՍ ԺԱՄԱՆԵՑ
ԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԱՆԳԱՐԱ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարար Մ. Վիքթոր Անթօնէսքօ՝ արտաքին գործոց նախարարութեան քաղաքական գործերու տնօրէն Մ. Քրէցէանուի և ուրիշ ռումէն բարձրաստիճան պաշտօնատարներու ընկերակցութեամբ երէկ ժամը 14ին Իսթանպուլ ժամանեց ռումէն «Րէկէլէ Քարօլ» շոգենաւով։ Ռումէն նախարարին կ'ընկերանար նաեւ իր տիկինը։

Պուքրէշի Թուրք դեսպան Մ. Սուպհի Թանրիէօր ալ կ'ընկերանար Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարարին։

Քարափին վրայ կուսակալին օգնականը Մ. Հիւտայի կուսակալին կողմէ դիմաւորեց բարձրաստիճան հիւրերը։ Ռումանիոյ արտա-

(Շար.ը 2րդ էջ)

ՀԻԹԼԵՐԻ ԴԷՄ
ՑՈՅՑԵՐ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

ՀԻԹԼԷՐ

ՊԵՐԼԻՆ 16.— Նիւ Եորքի քաղաքապետ Լակարտիայի ճառէն ծագած գերմանեւամերիկեան միջադէպը վերջնապէս փակուած կը նկատեն ամերիկեան շրջանակները, Միացեալ Նահանգաց Պերլինի դեսպանին հակամերիկեան բուռն պայքարը։

ՆԻՒԵՈՐՔ 16.— Մեծ ցոյց մը տեղի ունեցաւ Մէտիսըն Սքուէր-Կարտընի մէջ ֆաշականութեան դէմ։ Քաղաքապետ Լակարտիա վերստին յարձակեցաւ Հիթլէրի վրայ, զայն նկատելով սպառնալիք մը խաղաղութեան։ Ըսաւ որ պէտք չէ հաւատալ անոր երբ հաշտարար խօսքեր կ'արտասանէ։ Ն. Ռ. Ա.ի նախկին վարիչ զօր. Ճօնսըն ըսաւ որ Հիթլէր ու իր սպայակոյտը հրէշներ են, որ պիտի յօշոտեն խաղաղութիւնը։

(Շար.ը 2րդ էջ)

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՈՒԽՏԸ
ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊԻ
ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ
ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ ՋՆՋԵԼ ՖՐԱՆՔԵՒՌՈՒՍ ՈՒԽՏԸ

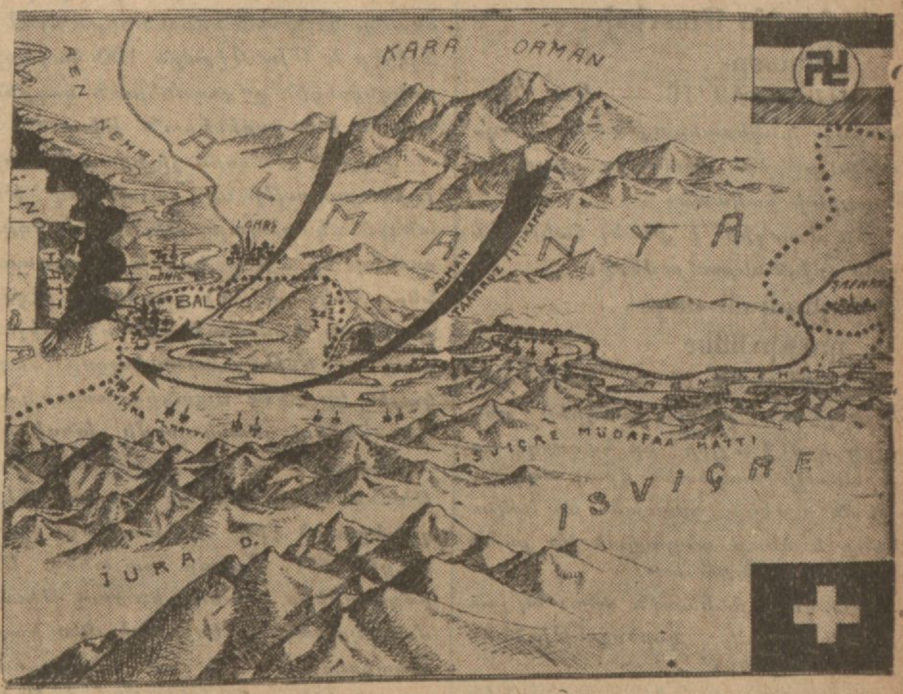

Արեւմտ. ուխտին առանցքը կազմող Կեդր. Եւրոպայի քարտէսը

ԼՈՆՏՐԱ 16.— Արեւմտեան Ուխտին մասին տուած իր պատասխանին մէջ Իտալիան ալ առարկութիւններ ըրած է Ֆրանսայի և Սովետներու միջեւ կնքուած համաձայնութեան դէմ, և յայտնած է թէ այս համաձայնութիւնը հաշտ չէ Լօքարնոյի դրութեան։

Կը տեղեկացուի որ՝ Հռոմ և թէ Պերլին՝ երկուքն ալ կը պահանջեն որ ջնջուի ֆրանքեւսովէթ համաձայնութեան մէջ փոխադարձ օգնութեան պայմանը և եթէ պէտք ըլլայ Անգլիա ու Իտալիա որոշեն յարձակող կողմը։

Քաղաքական շրջանները սակայն տարապայման յաւակնութիւն մը կը նկատեն, մանաւանդ երբ առաջարկը կ'ըլլայ Իտալիոյ կողմէ, որուն Հապէշիստանի հանդէպ ունեցած վերաբերումը մէջտեղն է։ Այս շրջանները կ'աւելցնեն թէ Իտալիոյ և Գերմանիոյ պատասխանները նկատի չեն առներ Անգլիոյ այն սկզբունքը թէ անիկա իր արտաքին քաղաքականութիւնը հիմնած է Ազգերու Ընկերութեան դաշնագրին վրայ։ Իտալիա և Գերմանիա կամէտ են որ «Չորսերու Ուխտին» նման համաձայնութիւն մը կնքուի՝ այդ շրջաններուն կարծիքով այս ուխտը համապատասխան չէ Անգլիոյ այժմու արտաքին խաղաղութեան։

Ֆրանսայի պնդումը

ՓԱՐԻԶ 16.— Արտաքին գործոց նախարար Տէլպոս յայտարարեց

(Շար.ը կարդալ 2րդ. էջ)

Չ Ա Ն Ա Գ Գ Ա Լ Է Ի
ՅԱՂԹԱՆԱԿԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ ԿԸ ՏՕՆՈՒԻ ՎԱՂԸ

Թուրք յաղթական զինուորները Չանագգալէի մէջ

Չանաքքալէի 18 Մարտի յաղթանակի տարեդարձին առթիւ, վաղը Էմինէօնիւի Հալքէվիի մէջ հանդիսութիւններ պիտի ըլլան։

Հանդէսին բացումը պիտի կատարէ Ակեան Սըրըը, ասկէ ետք «Ճումհուրիյէթ» օրաթերթի խմբագրատնօրէն Ապիտին Տավէր ճառ պիտի խօսի։ Միւս ճառախօսներն են Իսմայիլ Հագգը, Քէմալ Էմին։

Չանաքքալէի պատերազմներուն մասին Թուրք գրագէտներու հատընտիր կտորներէն ընթերցանութիւններ պիտի ըլլան։

ՀԻՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱԼԱՏՆԵՐՈՒ ԴԱՀԻՃՆԵՐՈՒՆ ՆՄԱՆ
ԽՆՋՈՅՔԻ ՄԸ ՊԱՀՈՒՆ
ԻՒՂՈՏԱԾ ՁՈՒԱՆՈՎ ՄԸ ՄԷԿԸ ԽԵՂԴԵՑԻՆ
Ոճիրը գործուած է արեան դատի մը համար
ՔՍՏՄՆԵՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նախընթաց գիշեր, Ղալաթիա, Գումպարաճը Եօգուշու, հացագործի մը խանութին մէջ վայրագ եղեռն մը գործուած է։ Այս ոճիրը, իր սարսափելի յատկանիշով, քիչ մը կը յիշեցնէ՝ հին փատիշահներու պալատներուն մէջ իւղոտած չուանով մարդ խեղդելու տեսիլները։

Ահա դէպքը.

Նախընթաց գիշեր, շատ ուշ, Թանաշ անուն երիտասարդ մը Գումպարաճը եօգուշու, Միւթավէրտի ափարթմանին առջեւէն անցած պահուն խեղդուկ հոնդիւն մը լսեց ու կեցաւ. Նոյն միջոցին, հոնկէ անցնող երկու անցորդներ ալ, տարէց կին մը. Տիկին Վասիլիքի և երիտասարդ մը, Յովհաննէս, Թանաշի ցուցմունքին վրայ կանգ առին։ Աղմուկը բարձրացաւ. Ներսէն պոռալու ձայներ կուգային։

Պոռչուքը՝ ափարթմանին տակի գոց խանութին խորէն կուգար։ Թանաշ և Յովհաննէս սկսան ուռլալ և օգնութիւն կանչել, քիչ ետք հասան պահապանները։

Խանութին երկաթէ փեղկերը զարնել սկսան, մինչ պահապանները անդադար կը հնչեցնէին։ Այս միջոցին երկաթեայ դռնակը բացուեցաւ և մէկը դուրս ելաւ, կէս գինով. Խօմէրն էր. պահապանները անունովը կը ճանչնային զայն։

— Ներսը ընկերներով կը խըմէինք, ըսաւ։

Պահապաններ երբ խանութէն ներս մտան

Թանաշ և յոյն տիկինը կը պնդէին սակայն թէ խանութին մէջէն

(Շար.ը Բ. էջ)

ՋՕՐ. ՖՐԱՆՔՕ

ՄԱՏՐԻՏԻ ՌԱԶՄԱՃԱԿԱՏԻՆ ՎՐԱՅ

Ֆրանքօ դիմում կատարեց Իտալիոյ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ 16.— Սպանիոյ դեսպանը արտաքին նախարար Հըլի յանձնեց ծանուցագիր մը որ կը բողոքէ իտալ. ուժերու կողմէ Սպանիոյ բռնագրաւման դէմ։ Դեսպանատան կցորդներուն համաձայն, դեսպանը մասնաւորապէս արդարանալի կը նկատէ տիեզերական խըղճին ուղղուած Սպանիոյ մէկ կոչը Միացեալ Նահանգներու մէջ, ուրկէ ծագում առած է Քէլլօկի ուխտը։

Սպանիոյ մէջ իտալական ուժերու ներկայութեան մասին տեղեկութիւնները համանման են անոնց որ հրատարակուեցան նախապէս Ժընեւի մէջ, Սպանիոյ արտաքին նախարար Տէլվայոյի կողմէ Ազգաժողովին ուղղեալ բողոքին մէջ։

Ջօր. Ֆրանքօ Մատրիտի ճակատը

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ 16.— Ջօր. Ֆրանքօ, ընկերակցութեամբ բազմաթիւ բարձր սպաներու, այցելեց Մատրիտի ճակատը։

Ան մտադիր է քննել ճակատին բոլոր շրջաններու ուժերը։

Ազգայնական յաջողութիւններ

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ 16.— Սալամանքայի ընդհ. բանակատեղիին զեկոյցը ի մէջ այլոց կը հաղորդէ որ Հարամայի ճակատին վրայ ազգայնական ուժերը գրաւած են երկու թանք և ձեռք անցուցած են քանի մը թշնամի խրամատ։

Քորտովայի ճակատին վրայ ալ լաւ արդիւնքներով գործողութիւններ կատարուած են։

Ազգայնական ուժերը գրաւած են նաեւ Ալ Քարպախօս վայրը, ծանր կորուստներու ենթարկելով միջազգային ուժերու զօրասիւնը։

Ազգայնական սաւառնակները ռմբակոծեցին Պարախէսի օդակայանը և քանդեցին հոն գտնուող օդանաւերը։

Միւս կողմէ սակայն, թշնամի երեք օդանաւեր վար առնուեցան։

Յարձակողականի պատրաստութիւն

ՄԱՏՐԻՏ 16.— Կարեւոր ոչ մէկ գործունէութիւն կայ Կուատալախարայի ճակտին վրայ, ուր ըմբոստները զբաղած են ամրացնելու իրենց դիրքերը Թրիխուէքի մօտ, յայտնապէս նոր յարձակում մը պատրաստելու համար։

Կառավարական հրետանին և օդանաւերը անընդհատ ռմբակոծեցին թշնամի համախմբումները։ Ամէն ինչ ցոյց կուտայ որ պատերազմը աւելի սաստկօրէն պիտի վերսկսի Կուատալախարայի ճակտին վրայ, ուր օդը բարելաւուած է։

Ցուցումնալից վիճաբանութիւններ անգլ. խորհրդարանին մէջ

ԼՈՆՏՈՆ, 26.— Երեսփ. ժողովի երէկի նիստին, աշխատաւորական և ազատական ընդդիմադիրները, երկարօրէն ոգեկոչեցին վերջին յայտնութիւնները ի մասին իտալական օժանդակութեան ըմբոստներուն։ Մ. Ֆլէչէր և Միս Վիքըրն 100 հազարի յանգեցուցին ըմբոստներուն կողքին կռուող Իտալացիներուն թիւը։

Լորտ Քրէնպօրն յիշեցուց Էտէնի յայտարարութիւնը յայտնելով թէ անգլ. կառավարութիւնը կ'անգիտանար որ ո և է երկրի հպատակները հակառակ կը շարժէին չէզոքութեան համաձայնութեան։ Յիշեցուց որ ենթայանձնաժողովը ներկայիս կը քննէ Սպանիոյ օտար կամաւորներու յետկոչումի խնդիրը։

Պատասխանելով այն տեղեկութեանց թէ գերման մարտկոցներ զետեղուած էին Ճիպրալթարի նեղուցին մէջ, Լորտը յայտնեց թէ ըմբոստները զետեղեցին որոշ թիւով մարտկոցներ Ալճէզիրասի մօտ, բայց ապացուցուած չէ որ անոնք օժտուած էին գերման թնդանօթներով։ Աւելցուց որ կ'անգիտանար թէ ամրութիւններ կը գտնուէին Սէօթայի արեւմտակողմը։

Միս Րէթպօն պնդեց որ նման ամրութիւններ վտանգ կը սպառնային Հնդկաստանի ճամբուն։

Ծափահարուեցաւ Սըր Փէրսի Հէրիս երբ ըսաւ որ պէտք է տեղեկութիւն առնուէր Ինթէլիճէնս Սէրվիսէն։

Լորտը վերջացուց վիճաբանութիւնը յայտնելով թէ կառավարութիւնը իսկապէս տեղեկութիւն կ'առնէր, բայց ժողովը պէտք էր ըմբռնէր թէ կացութիւնը վերջին ծայր աննկատ էր։

Մ. ԱՆԹՕՆԵՍՔՈՒ

(Շար. Ա. էջէն)

քին գործոց նախարարը ողջունելու համար քարափ եկած էին Իսթանպուլի զինուորական հրամանատար զօր. Հալիս, ապահովութեան տնօրէն Սալիհ Քըլըճ, արտաքին գործավարութեան մասնաւոր դիւանի տնօրէն Րէֆիք Համիտ, ինչպէս նաեւ Յունաստանի, Եուկօսլաւիոյ և Ռումանիոյ հիւպատոսները և հիւպատոսարաններու պաշտօնէութիւնը։

Զինուորական ջոկատ մը, ինչպէս նաեւ ոստիկաններ քարափին վրայ դիրք բռնած էին յարգանք մը ընծայելու համար Ռումէն նախարարին։ Զին. նուագախումբը նուագեց Ռումէն ազգային երգն ու Անկախութեան քայլերգը։

Քարափին վրայ ծաղկեփունջեր մատուցուեցան Ռումէն նախարարին տիկնոջ՝ Տիկին Անթօնէսքոյի։

Հոն հաւաքուող բազմութեան ծափերուն մէջ, Մ. Անթօնէսքօ իր հետեւորդներով իրենց յատկացուած օթօմօպիլներով ուղղակի Բերա Բալաս գնաց և հոն պահ մը հանգիստ առնելէ վերջ, արտաքին գործավարութեան մասնաւոր դիւանին տնօրէն Րէֆիք Աքիֆի հետ այցելեցին կուսակալին և զին. հրամանատարին։

Ռումէն նախարարը, յետոյ, իր բոլոր ռումէն հետեւորդներուն հետ գնաց Թագսիմ և հոն շքեղ ծաղկեփունջ մը դրաւ Հանրապետութեան Յիշատակարանը և Ոսկի Մատեանին մէջ ստորագրեց։

Մ. Անթօնէսքօ օթօմօպիլով պըտոյտ մը ըրաւ մինչեւ Շիշլիի բարձունքը. յետոյ դարձաւ Բերա Բալաս։

Մեր յարգելի հիւրերը ժամը 18.15ին անցան Հայտար փաշա եւ արտասովոր պատիւներու մէջ գացին և առին իրենց համար պատրաստուած երկաթուղիի կառախումբը և մեկնեցան Անգարա։ Նոյն կառախումբով Անգարա մեկնեցան Պուքրէշի Թուրք դեսպանը, Անգարայի Ռումէն դեսպանը, Իսթանպուլի ընդհ. հիւպատոսը, զին. կցորդը, Ռատօր հեռագր. գործակալութեան տնօրէնն ու «Ատէվէրուլ» թերթին դիւանագիտական խմբագիրը։

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՈՒԽՏԸ

(Շար. Ա. էջէն)

ընդունեց պելժ. ռուս. և իտալ. դեսպաններն ու անոնց հետ տեսակցեցաւ քաղաքական զանազան հարցերու վրայ։

Այս տեսակցութեանց գլխաւոր նիւթն էր գերման-իտալ. առաջարկը։ Քաղաքական շրջանակները մեծ կարեւորութիւն կուտան Տէլպօսին մասնաւորաբար պելժ դեսպանին հետ ունեցած տեսակցութեան։ Որովհետեւ Բարիզի մտահոգութիւն պատճառած է չէզոք մնալու մասին Պելճիոյ տուած վճռական որոշումը։ Մտահոգութեան պատճառը այն է որ Պելճիոյ չէզոքութիւնը արգելք կ'ըլլայ Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջեւ կնքուած զին. համաձայնութեան լիակատար գործադրութեան։

Գերմանիա Բրիւքսէլի ալ յանձնեց իր պատասխանը

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 16.— Գերման դեսպանը արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնեց արեւմտեան մասին Անգլիոյ ծանուցագրին իր տուած պատասխանին մէկ օրինակը։

Պաշտօնական շրջանակները կը խուսափին մեկնութիւն մը տալէ։ Քաղաքական դիտողներուն կարծիքը այն է թէ Գերմանիոյ տուած պատասխանը չունի միջազգային քաղաքական կացութիւնը փոխելու հանգամանք մը։

Պերլինի մէջ կը հերքեն

ՊԵՐԼԻՆ, 16.— Իրաւասու դանիական շրջանակները կը հերքեն բարիզեան մամուլին կողմէ հրատարակուած այն լուրը որու համաձայն Մ. Հիթլէր Տանըմարքայի թագաւորին ոչ—յարձակողականի ուխտ մը կնքել առաջարկեր է։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՃԱՄԲԱՆ

ՎՏԱՆԳԻ ՏԱԿ

ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ ԱՆԳԼ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ Կ'ԱՄՐԱՑՆԷ ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ՄԱՐՈՔԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 16.— Երեսփ. ժողովին մէջ այսօր օդային ելմտացոյցին վրայ վիճաբանութիւն եղած ատեն, քանի մը երեսփոխաններ շեշտած են Հնդկաստանի ճամբան ապահովելու պէտքին վրայ։ Յետոյ յիշուեցաւ որ Սպանիական Մարոքը ամրացած է գերման թնդանօթներով և գերման մասնագէտներու ձեռքով։ Խօսք առնող երեսփոխանները յայտնած են թէ այս ամրացումը վտանգ մըն է Հնդկաստանի ճամբուն համար։ Ջերմապէս ծափահարուած է ազատական երեսփոխան Սըր Բէրսի Հարրէս որ յայտնած է թէ այս տեղեկութիւնները քաղուած են Ինթէլիճէնս Սէրվիսի այն է լրտեսութեան գաղտնի կազմակերպութեան միջոցով։

ՀԻՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱԼԱՏՆԵՐՈՒ ԴԱՀԻՃՆԵՐՈՒՆ ՆՄԱՆ

ԽՆՋՈՅՔԻ ՄԸ ՊԱՀՈՒՆ

ԻՒՂՈՏԱԾ ՉՈՒԱՆՈՎ ՄԸ ՄԵԿԸ ԽԵՂԴԵՑԻՆ

Ոճիրը գործուած է արեան դատի մը համար

ՔՍՏՄՆԵՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Շար. Ա. էջէն)

խուլլուքներ լսած էին. ասոր վրայ պահապանները ներս մտան։

Պահապաններուն հետ խօսքի բռնուող Էօմէր և ուրիշ մը, խառնութեան մէջէն դուրս խոյացան և սկսան փախչիլ։ Էօմէր դէպի վերի կողմը, իսկ միւս ընկերը Պէքիր Գումպարաճըէն դէպի վար կը փախչէին։ Պահապանները սուլելով օգնութեան կը կանչէին ոստիկանները։ Գարբիչիի ոստիկանապետ Ֆէյզի, դէպի սուլիչներուն ուղղութեամբ վազած պահուն, ճակատ ճակատի եկաւ մէկու մը հետ, որ խելայեղ կը վազէր։

Ոստիկանապետը հրացանը ուղղեց անծանօթին և պոռաց.

— Կեցի՛ր։

Էօմէր, հրացանի փողին տակ կանգ առաւ։ Քօմիսէրը իր ստորակարգներուն յանձնեց Էօմէրը և ինքն ալ վազեց դէպքին վայրը։

Ոճրագործին ընկերը ձերբակալուեցաւ

Պահապանները, աներեւոյթ եղող Պէքիրին ետեւէն ինկած էին։ Վերջապէս ոստիկանութիւնը Պէքիրի թաքստոցը գտաւ և զայն բռնեց անկողնին մէջ։

Ոճիրին պատճառը

Հիւտավէրտի աքարթմանին ներքեւ, Քուրուչայցի Էօմէր մէկ քանի տարիէ ի վեր խանութպան է և հացավաճառութիւն կ'ընէ այստեղ, միանգամայն այս աքարթմանին դռնապանն է ան։

Էօմէրի եղբայրը, ինը տարի առաջ, Երզնկանի մէջ սպաննուած է Իպրահիմ օղլու Ապտուլլահի կողմէ։

Էօմէր, իր եղբօրը վրէժը լուծելու յարմար առիթ կը փնտռէր, ինչու որ ոճրագործը թէեւ արդարութեան ձեռքէն չէր կրցած ճողոպրիլ, սակայն ներումէն օգտուելով հազիւ մէկ տարի բանտը մնալէ ետք, ազատած էր և Իսթանպուլի մէջ ածուխի բանուորութիւն կ'ընէր։

Արեան վրէժ

Էօմէր և Ապտուլլահ օրին մէկը դէմ դիմաց ելան. այս վերջինը շարունակ կը պնդէր թէ եղբայրը սպաննողը ինքը չէ։ Էօմէր համոզուիլ ձեւացուց և նոյն իսկ առերես բարեկամացաւ Ապտուլլահին հետ։

Էօմէր հոս ազգական մըն ալ ունի Պէքիր անունով, որ Նշանթաշ աքարթմանի մը դռնապանն է։

Վանոէթթայի ծրագիրը Էօմէր և Պէքիր կազմակերպեցին։ Ապտուլլահը օղիի խնջոյքի մը պիտի հրաւիրէին ու այդ գիշերն իսկ զայն լօլիկ դարձնելէ ետք հաշիւը պիտի կարգադրէին։ Արեան վրէժը պիտի լուծէին այսպէս։

«Գանըմա գան իսթէրիմ» կը պոռար Էօմէր։

Օղիի խնջոյքին մէջ

Երէկ գիշեր ժամը 9էն ետք կոչնականը Էօմէրին խանութը կու և մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ։ Խնջոյքը տեւեց մինչեւ կէս գիշեր։ Խանութները շատոնց գոցուած էին։ Պահը ամէնէն յարմարն էր արեան վրէժը լուծելու։

Ակնթարթի մը վրայ Էօմէր Պէքիր Ապտուլլահին կոկորդին [illegible]կան։ Այս վերջինը յանկարծակի յարձակումի ենթարկուած ըլլալը տեսնելով ազատելու ջանք ըրաւ։

Այսպէս գիրկընդխառն տեւեց պահ մը, երբ անձեր [illegible] բազօրէն մահու և կենաց [illegible] մղէին, ակռաներով, [illegible] կառելով։

Յարձակողները Ապտուլլահը օգնութեան կանչելու անկարող դարձնելու համար անոր բերանը կինակ մը թխած էին։

Ի՞նչպէս խեղդեցին Ապտուլլահը

Պահ մը ետք Ապտուլլահ [illegible] գետին ինկաւ. գինով էր, [illegible] կոպիճներէն դուրս կը պոռթկային [illegible] Էօմէրի համար, իր եղբայրը [illegible] ցնող ոճրագործին մահուան [illegible] ծագրելու գերագոյն պահն [illegible] էր։ Առաջուց իւղոտած չուանը [illegible] վոյց ըրաւ և Ապտուլլահի [illegible] նոյնին անցուց օղակը։

«Գանըմա գա՛ն» գոչեց [illegible]

ԻՏԱԼԻԱ

ԻՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՓՈԽԷ

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ԿՂԶԻՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Եգիպտոսի մէջ լոյս տեսնող բոլոր յունարէն թերթերը կը զբաղին Տօտէքանէզի վարչութեան մէջ այս օրերս տեսնուած փոփոխութեան խնդրով։ Այս թերթերուն յուզումը պատճառելու առիթ տուած է Ռոտոսէն ղրկուած նամակ մը որ հրատարակուած է «Տօտէքանէզ» անունով թերթին մէջ։ Այս նամակին մէջ գրուած է թէ Տօտէքանէզին կառավարիչ կարգուած է Քոնթ Վէքքի որ նոր քաղաքականութիւն մը բռնած է կղզիներուն յոյն բնակչութեան դէմ։

Քոնթ Վէքքի իր նախորդին գործերը քննած և 32 միլիոն լիրէթի զեղծում մը երեւան հանած է։ Այս կուսակալը յայտարարութիւն նոր հանած է իմացնելու համար թէ կղզիներուն մեծամասնութիւնը, այն է Յոյներուն բոլոր բաղձանքները նկատի պիտի առնուին և ծանր պատիժ պիտի կրեն կառավարական այն պաշտօնեաները որոնք այս հրահանգներուն հակառակ ընթացք մը ունենան։

Ձեռք առնուած նոր ուղղութեամբ, ժողովուրդէն առնուած տուրքերուն մէկ մասը ջնջուեր և իրենց տուրքը վճարելու անկարող կղզեցիներուն դիւրութիւններ տըրուեր են։ Յոյները արտօնուած են որ ունենան մասնաւոր համայնք մը և իրենք վարեն իրենց համայնքային գործերը՝ անկախ իտալական իշխանութիւններէն։

Տօտէքանէզի մէջ ի նպաստ յոյն բնակչութեան այս փոփոխութիւնները եղած են Մուսոլինիի կատարել տուած քննութեան մը հետեւանքով։ Ինչ որ ալ ըլլայ պատճառը այս փոփոխութեան, մեծ գոհացում պատճառած է Տօտէքանէզի Յոյներուն և ազդած է Իտալիոյ և Յունաստանի յարաբերութիւններուն վրայ։

ՀԻԹԼԵՐԻ ԴԷՄ ՑՈՅՑԵՐ

(Շար. Ա. էջէն)

ՆԻՒ ԵՈՐՔ 16.— Ամերիքըն Ժէվիշ Քոնկրէսի կողմէ կազմակերպուած հականացի հսկայական միթինկ մը Մէտիսըն Սքուէր Կարտընի մէջ հաւաքեց 24,000 անձեր, մինչ 240,000 ուրիշներ չկարենալով ներս մտնել, անթելով տարածուած ճառերը լսեցին յարակից փողոցներէն։

Ն. Ռ. Ա.ի նախկին վարիչ զօր. Ճօնսըն դիտեց Հիթլէրականութեան վտանգները։

Սէնտիքայական նոր շարժումի պետ Ճօն Լէվիս յարձակեցաւ Գերմանիոյ օրավարձքերու քաղաքականութեան վրայ։

Ժողովը քուէարկեց բանաձեւ մը որ կ'ըսէ.— Ամերիկացի ժողովուրդը պէտք է մերժէ Գերմանիոյ ելմտական նոր վարկեր։ Յանձնառու կ'ըլլանք տարածելու գերման արտադրութեանց և ծառայութեանց պոյքոթը։

ԹԻՒՐՔՔՈՒՇՈՒԻ
ՕԴԱՆԱՒԵՐՈՒՆ ԴԱՐՁԸ
ԱՆԳԱՐԱ

ԱՆԳԱՐԱ, 16.— Այս առտու, ժամը 10.25ին Իսթանպուլէն մեկնող Թիւրքքուշուի տորմիղը Էսկիշէհիրէն մեկնելով ժամը 3.45ին հոս հասաւ:

Ջէքիին վարած տորմիղին մէջ կը գտնուէին Վէճիհի, Ռոմանոֆ Անօլին, Եըլաըֆ, Ֆէրիտ, Սուլհի, Ալի, Ֆարուգ և Թէվֆիք: Օդային այս ուղեւորութիւնը կատարուած է առանց ո և է արգելքի և հանրութեան համակրութիւնը աւելցուցած օդային գործին:

ՎԻՆՏՍՈՐԻ ԴՈՒՔՍԻՆ
ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ
ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՅ ՄՕՏ ԱՏԵՆԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 16.— Պալատական շրջանակները կ'ըսեն որ Վինտսորի դուքսին ամուսնութիւնը Տիկին Սիմփսընի հետ, տեղի պիտի ունենայ անմիջապէս որ կարելի ըլլայ ան: Յետաձգման զրոյցները կը հերքուին:

Նոյն շրջանակները վճռաբար կը հերքեն մամլոյ այն լուրերը, որոնց համաձայն Վինտսորի դուքսը մտադիր է դրի առնելու իր յիշատակները:

Դուքսին մտերիմ բարեկամները որոնք շփում ունին անոր հետ, կը յայտարարեն որ ան վճռաբար որոշած է խուսափիլ ամէն գործունէութենէ, որ կրնայ յուզումնալից ըսի-ըսաւներու պատճառ դառնալ:

ՄՈՒՍՈԼԻՆԻ
ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ

ՀՌՈՄ 16.— Մուսոլինի Ափրիկէէն ոչ թէ ամսոյս 23ին, այլ 22ին պիտի վերադառնայ: Որովհետեւ կը փափաքի ֆաշական պայքարի կազմակերպութեան հիմնարկութեան տարեդարձին առթիւ կատարուելիք ցոյցերուն ներկայ ըլլալ:

Քաղաքապետական իշխանութիւնները Տուչէն դիմաւորելու համար հոյակապ պատրաստութիւններ կը տեսնեն:

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց գործավարութեան մէջ կազմուած ճարտարագէտներու յանձնախումբ մը որ ելեկտրական ընկերութեան կարգ մը գործերուն քննութեամբը կը զբաղի: Հակառակ ամիսէ մը ի վեր կատարուած աշխատութեան կարելի չէ եղած քննութիւնները աւարտել, որովհետեւ կնքուած պայմանագրութեանց հակառակ շատ մը թերութիւններ տեսնուած են, որոնք, քննութիւնները ամբողջանալէն վերջը պիտի հաղորդուին ընդարձակ տեղեկագրով մը:

ԱՆԳԱՐԱՅԻ ճարոն դեսպանը, որ նախընթաց օր իր հաւատարմագիրը մատուցած էր Հանրապետութեան նախագահ Աթաթիւրքին, երէկ ներկայացաւ վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւի:

հրճուանքով մը և ընկերոջը տալով մէկ ծայրը, ըսաւ.

— Չէ՛ք. Պէքիր:

Ու քաշեցին, քաշեցին. Ապտուլլահ կը տապլտկէր գազանի մը նման, կը խոկար, կը խոլդար:

Ահա այս միջոցին է որ եղեռնը գործուած խանութին առջեւէն անցնողներ լսեցին հնդիւնները և պահապաններն ու թաղը ոտքի հանեցին: Երբ ոստիկանները հասան, Ապտուլլահ խեղդամահ եղած էր, լեզուն դուրս ինկած, աչքերը կոպիճներէն դուրս պոռթկացած էին:

Ի՞նչ կ'ըսեն եղեռնագործները

Էօմէր կ'ուրանայ իր արարքը. Պէքիր հետեւեալը ըսած է.

— Ես Էօմէրին խանութը գացած էի. անոր Ապտուլլահին կոկորդը սեղմելը տեսայ. ուրիշ բան չեմ գիտեր:

Դատական բժշկական տեղեկագիրը կ'արտօնէ Ապտուլլահը թաղել, իսկ ոճրագործները յանձնուած են Դրդ հարցաքննիչ դատաւորին:

ԹԱՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ
ՏՈՔԹ. Ֆ. ՄԷՔԱԼԸՄԻ

Հայ Բողոքականներու ազգապետ Պր. Օ. Ճիլաճեան կը պատրաստուի նախաձեռնել յարգանքի ու երախտագիտութեան մասնաւոր ընդունելութեան մը ի պատիւ Տօքթ. Ֆ. Մէքալըմի, որ յառաջիկայ Մայիսին վերջնապէս հրաժեշտ կուտայ Իսթանպուլէն:

Տօքթ. Մէքալըմ որքան հմուտ աստուածաբան, նոյնքան և մեծ բարերար, երկար ու բեղմնաւոր շրջան մը հեղինակած է առաւելապէս հայ հորիզոններու մէջ:

Ապրիլի մէջ ծրագրուած է կատարել այն պաշտօնը:

ԼԱՒ ՏԵՍԱԿԻ ԳԻՆԻՆԵՐՈՒ
ՎԱՃԱՌՔ

Հայաստանի «Արարատ» գործարանի քոնեակը այսուհետեւ վաճառքի կը հանուի առնուազն վեց տարի, իսկ գինին՝ երկու երեք տարի պահելէ յետոյ: Նախորդ տարիներու և 1936 թուականի խաղողի բերքէն ստացուած պահուող քոնեակին քանակութիւնը մինչեւ այս տարուոյ վերջ կը հասնի 400 հազար բացարձակ լիթրի:

Պահելու համար կը զատուին գերազանցապէս ամուր գինիները «Մուսկատ», «Տոկայ», «Մատիրա», «Պորտվէյն», «Խերես» և «Մալակա»: Սեղանի գինիները սկզբնական շրջանին մէջ կը պահուին փոքր քանակութեամբ: Տարուէ տարի կ'աւելցուի պահելու համար յատկացուած գինիի և քոնեակի քանակութիւնը:

ԽՆԱՄԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ Վարչութիւնը, երէկ թաղային օժանդակներու յատուկ նամակ գրելով հրաւիրեց զանոնք, Զատկական տօնին առթիւ, թաղերուն մէջ խնամատարական գործը արդիւնաւորել:

ԱՅՍ ԻՐԻԿՈՒՆ
Փութացէ՛ք
ՍԻՆԷ
SUMER
Տեսնելու և ծափահարելու
ԿԻՒՍԹԱՎ ՖՐԷՕԼԻԽ
ԼԻՏԱ-ՊԱԱՐՕՎԱ
որոնք այնքան զմայլելիօրէն կը ներկայացնեն
ԳԻՇԵՐ ՄԸ
ՕՊԵՐԱՅԻ ՄԷՋ
Երաժշտական ֆիլմը, խիստ հետաքրքրական և խիստ օրիժինալ նիւթ մը
Հրաշալի երաժշտութիւն և աշխարհահռչակ օրկոյէթթօ օրքէստրան՝ որ պիտի երգեն 22 նշանաւոր արուեստագէտներ,
գացէք Սինէ ՍՈՒՄԷՐ այս անստգիւտ ֆիլմը տեսնելու:

Տօքթ. Պ. ՔԻՐԷՄԻՏՃԻ
Մասնագէտ
Ներքին հիւանդութեանց
Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի ժամը 15էն 19:
Հասցէ՝ Թարլա Պաշի ճատտէսի թիւ 172 աբարթըման Ա. յարկ:

ՍԱՅԻՍԷ անուն աղջիկ մը, Պայազիտ փողոցը երիտասարդի մը հետ խօսակցած պահուն, Մուսթաֆա անունով մէկը անպատշաճ տեսնելով այդ հանդիպումը կը ծեծէ աղջիկը, որ անմիջապէս կը բողոքէ և Սուլթանահմէթի պատժ. ատեանը քանի օր բանտարկութեան կը դատապարտէ Մուսթաֆան:

ՎԱՂԵՄԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏ
ՇԱՒԱՐՇ ԳԱՐԱԳԱՇԻ
ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ ԵՐԷԿ ՏՕՆՈՒԵՑԱՒ ՄԵԾ ՇՈՒՔՈՎ
Համակիրներու խուռն բազմութիւն մը
ՓՈՒԹԱՑԱԾ ԷՐ ՄԱՍՆԱԿՑԻԼ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆՑ
ԹՈՒՐՔ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկ գիշեր, Կէտիք Փաշա, Սինէ Ազաքի մէջ, Թատերասէր հասարակութիւնը ապրեցաւ անցեալի գողտրիկ յիշատակներով: Համակիրներու խուռն բազմութեան մը ներկայութեամբ տօնուեցաւ մեր վաղեմի վաստակաւոր արուեստագէտ Պ. Շաւարշ Գարագաշի բեմական գործունէութեան 45րդ տարեդարձը:

Թուրք և հայ հայրենակիցներ կանուխէն լեցուցած էին թատրոնին սրահը ամբողջութեամբ և վայրկեանէ վայրկեան կը սպասէին հանդիսութեանց բացումին:

Իսթանպուլի բոլոր Թուրք և հայ արուեստագէտները, մեծով պզտիկով փութացած էին իրենց յարգանքի և մեծարանքի հրապարակային պարտքը հատուցանելու այնքան սիրուած և իսկապէս վաստակաւորին, որ նահապետական բազմանդամ ընտանիքի մը երէց անդամի մը նման կը հրճուէր, տեսնելով իր արուեստակից զաւակներուն յարգանքի այս արտայայտութիւնը և սրտի անկեղծ զեղումը:

Յուզիչ և վեհ տեսարան մը պարզուեցաւ յայտագրէն դուրս անշուշտ, երբ ներկայ գտնուող բոլոր արուեստագէտները Թուրք և հայ, առանց ազգի, կրօնի և սեռի խտրութեան եկան անկեղծօրէն համբուրել մեծ վեթերանին ձեռքը և շնորհաւորել զայն:

Պատրաստուած յայտագրին համաձայն տեղի ունեցաւ ներկայացումները, մէկզմէկէ գերազանց և մէկզմէկէ սիրուն:

Նշանակելի էր որ ներկայացումներուն մասնակցող բոլոր արուեստագէտները իրենց համար տօնական օր մը ապրելու երեւոյթով շատ լաւ տրամադրութեամբ մը կը կատարէին իրենց ստանձնած դերերը որը մեծ ազդեցութիւն կը գործէր տրուած ներկայացումներուն վրայ:

Շնորհաւորութեանց կարգին կարդացուեցան Գարագաշի համակիրներուն կողմէ ղրկուած շնորհաւորական հեռագիրներ:

Երեկոյթը տեւեց կէս գիշերէն վերջ մինչեւ ժամը 2 և ներկաները հաճելի ու մտերմիկ մթնոլորտի մը մէջ մինչեւ վերջ մնացին և իրենց շնորհաւորութիւնները յայտնելով վաստակաւոր յոբելեարին մեկնեցան խիստ անուշ յիշատակներով:

Կուսակալ Մ. Իւսթիւնտաղ պատասխանեց
ՀԻՒՍԷՅԻՆ ՃԱՀԻՏԻ

ԻԶՄԻԹ 16.— Գրագէտ Հիւսէյին Ճահիտ Եալչընի կողմէ Իսթանպուլի քաղաքապետ Մուհիտտին Իւսթիւնտաղի դէմ բացուած անուանարկութեան դատը և քաղաքապետութեան բարոյական անձնաւորութեան և քաղաքապետի կողմէ՝ Հիւսէյին Ճահիտի դէմ բացուած դատը տեսնուեցաւ Իզմիթի ճէզայի դատարանին առջեւ:

Ներկայ էին քաղաքապետ Մուհիտտին Իւսթիւնտաղ և իր պաշտպան փաստաբանները՝ քաղաքապետութեան փաստաբան Հալիտ, «Սօն Բօսթա» և «Աչըգ Սէօզ» թերթերու փաստաբանները Հիւսէյին Ճահիտ Եալչըն, «Աքշամ» թերթի հրատարակութեանց տնօրէն Էնիս Թահսին և փոխանորդը՝ Հիքմէթ Ճէմալ:

«Դիզուած Դրամը» խորագրին տակ լոյս տեսած յօդուածին որո՞ւ կողմէ գրուած ըլլալու մասին կատարուած քննութեան պատասխան-պաշտօնագիրը կարդացուեցաւ:

Կ'ըսուէր թէ «Աքշամ» օրաթերթին տէր Պ. Նէճմէտտին Սատըգի հարցուելէ ետք, ըստ այնմ պիտի տեղեկացուի: Ընդհանուր դատախազը առաջարկեց այս պատասխանին գալուն սպասել:

Պ. Մուհիտտին Իւսթիւնտաղ ըսաւ.

— Մայ ճանըն եօնկասը տըր, կ'ըսեն. Սահմանադրութեան առեն Ալպանիոյ ապստամբութիւնը գէշ բրօբականտներու հետեւանքով ծագեցաւ. ժողովուրդը կը գրգռէին. «մորուքի և հաւկիթի տուրք պիտի առնուի» կ'ըսէին: Թոյնը միայն նիւթական չըլլար, բարոյական թոյն ալ կայ, եթէ անիրաւ տուրք կ'առնեմ, թող ապացուցանէ:

Այս հրատարակութիւնը անպատասխանի թողուլ, երկրին մէջ յոռի կարծիք յարուցանել պիտի ըլլար ինծի դէմ, իմ պարտականութիւնս էր բծախնդիր ըլլալ, հանրութիւնը լուսաբանել արժան դատեցի: Նմանապէս ինծի ժուռնալճիութիւն կը վերագրուի: Այսօր ես իբր վարչական պաշտօնեայ ամէնէն բարձր թոշակը կը ստանամ. ես ժուռնալճի չեմ, շատ զգացուած եմ:

Վայրի վերագրումին դէմ Հիւսէյին Ճահիտ Եալչըն սա պատասխանը տուաւ.—

Վստահ եղէք թէ, իրապէս սիրտ մաշուք պատճառող դիրքի մը վրայ կը գտնուիմ, սակայն պարտականութեան զգացումը կ'արգիլէ աւելի խօսիլ: Օրէնքը, Թուրք մամուլին իրաւունք մը տուած է. անստորագիր յօդուածներու համար խմբագիրները պատասխանատու չեն կրնան բանուիլ: Այս մասին, եթէ ձեր հարցումներուն պատասխանեմ բովանդակ Թուրք մամուլի իրաւունքը կոխոտելու համար նախընթաց ճամբայ մը պիտի բանամ: Իրաւունք չունիմ այս բանին:

Շարունակ կը գանգատինք, ոչ ոք իրաւունքը կը փնտռէ, կ'ըսենք, օրէնքը ինծի իրաւունք մը շնորհած է, ես այս իրաւունքը չեմ զոհեր, այլապէս ինծի համար շատ դիւրին է ձեր հարցումին պատասխանել: Լաւելու հարկադրուած եմ:

Անդրոյ առարկայ յօդուածը, որպէս թէ քաղաքապետութիւնը հանրութեան թշնամանքին նշաւակ կ'ընէ եղեր:

Միմիայն ճանճի խնդիրը բաւական է:

Սակայն Իւսթիւնտաղ լուրը հերքեց, որպէս թէ սուտ ըլլար:

Ժուռնալճիութեան խնդրին գալով, ես չըրի ըսել դիւրին է, սակայն դժբաղդաբար իրողութիւն է, արարքին ուրիշ իմաստ տալ կարելի չէ:

Վերջապէս դատարանը Նէճմէտտին Սատըգէն գալիք պատասխանին սպասելու որոշում տուաւ և դատը յետաձգուեցաւ Մարտ 30ին:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԾԱՆՐ պատիժներու դատարանը երէկ 7 տարի բանտարկութեան դատապարտեց Նպարավաճառ Քեամիլը որ Ունգաբան իր արհեստակից Չէքին սպաննած էր ատրճանակով: 10 տարի բանտարկութեան և ժառանգորդներուն հազար լիրա վնասուց հատուցում ընելու դատապարտեց պարտիզպան Հասանը որ Օրթագիւղի մէջ սպաննեց իր արհեստակիցը Հասանը:

ՍՊԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐՈՒՆ մէջ կըտրուած մսերուն մանիշակագոյն միօրինակ կնիք մը կը զարնուէր: Ասկէց վերջը միայն ոչխարի միսերը պիտի կրեն մանիշակագոյն կնիքը, իսկ այծի, գոմէշի և գոմէշի ձագի մսերուն պիտի զարնուի կարմրագոյն կնիքներ: Մսավաճառները մսերուն վրայ պիտի պահեն այս կնիքները: Զանցառուները պիտի պատժուին:

ՓՌԱՊԱՆՆԵՐՈՒ Միութեան վարչական խորհուրդին ընտրութիւնները այսօր, աքարթըմանի դռնապաններու Միութեան վարչական խորհուրդին ընտրութիւնը տեղի պիտի ունենայ վաղը: Կանոնագրութեան համաձայն պիտի փոխուին խորհուրդին անդամներուն կէսը:

ՀԱՒԿԻԹԻՆ գինը վերջին քանի մը օրուան մէջ բարձրացած կրեց: Սնտուկը 15 լիրայէն ելաւ 17ուկէս լիրայի:

ՖԷՆԷՐԻ Պատրիարքարանի Սինոդը անկախութիւն տուաւ Ալպանիոյ Օրթոտոքս Եկեղեցիին և այս որոշումը հեռագրուեցաւ Պատրիարքարանի Աթէնքի ներկայացուցչին:

ՏԱՄԸ կատու, երէկ առտու, Շիշլի Մէյտանթ աքարթըմանին առջեւ հաւաքուած, մեռած մարդու մը ձեռքը կը կրծէին: Ոստիկանութիւնը քննութեան ձեռնարկեց և գտաւ աքարթըմանի մը վերի յարկը բնակող երիտասարդ մը, որ յայտնեց թէ բժշկական վարժարանի ուսանող է. մեռած մարդու մը ձեռքը կտրած առած և չորցնելու համար պատշգամը դրած էր: Հովը պարտէզը ձգած է զայն և այսպէս կատուներուն կեր եղած:

ԱԶԳ. Մեծ Ժողովին ձմեռնային դադարը լրացած ըլլալով, ժողովը պիտի բացուի մօտ օրէն և երեսփոխանները սկսած են դառնալ Անգարա:

ՆԷՐՎԻՆ
Ջղային ցաւերու, ջղային հազերու, անքնութեան, ջղային նիհարութեան, գլխու ցաւի եւ կիսագլխացաւի, գլխու պտոյտի, նուաղումի եւ ջղաձգութենէ առաջ եկած բոլոր անհանգստութիւնները կը դարմանէ:
Օրը 2—3 սուրճի դգալ
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՄԱՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑ
ՇԱՐՔ ԻՍԲԷՆՋԻԱՐԻ ԼԱՊՈՐԱԹՈՒԱՐԸ Թ. Ա. Շ.

Օրուան հարցեր

Ո՞Վ ԳՏԱՒ ԲԼԱՆԷՕՐԸ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ԲԼԱՆԷՕՐՈՎ ԹՌԻՉՔ ԿԱՏԱՐԵԼ ՕԴԻՆ ՄԷՋ

Նախընթաց օր, Նէչիփքէօյի մէջ տեղի ունեցաւ օդանաւային հանդէս մը, ուր բլանէօրներ ալ կարեւոր դեր մը կատարեցին։ Այս օդանաւերը օդին մէջ իրենց զանազան թռիչքներով հանրութեան հիացում պատճառեցին։ Բլանէօրը իր մէջ չունի մօթէօր. ուրեմն, այս օդանաւը ի՞նչպէս կը շարժի. ի՞նչպէս օդին մէջ կը մնայ։ Հետաքրքրական են այս կէտերը եւ կ'արժէ այս մասին բացատրութիւն մը տալ։

Պատմութենէ տեղեկութիւն ունեցող անձեր գիտեն թէ անցեալ դարերու ընթացքին, Կրէտէի մէջ լաբիւրինթոսի ձեւով բանտ մը կար, ուր մտնողը չէր կրնար անկէ դուրս ելնել։ Երկու բանտարկեալ, Տէքալէ եւ տղան՝ Իքար ուզեցին փախչիլ բանտէն եւ այս նպատակով մեղրամոմէ թեւեր շինեցին իրենց։ Հելլէն դիցաբանութիւնը կը պատմէ թէ Իքար յաջողեցաւ փախչիլ, բայց օդը ելած ատեն, օդին մէջ ա՛յնքան շատ մօտեցաւ արեգակին որ հալեցան իր թեւերը եւ ինքը ինկաւ վար՝ ծովուն մէջ։

Ասիկա քանի մը հազար տարի առաջ պատմուած դէպք մըն է, բայց, ի՛նչ որ ալ ըլլայ, ցոյց կու տայ թէ մարդիկ, մարդ ըլլալնէն ասդին, թռչուններու պէս թռչելու բաղձանքը ունեցած են իրենց մէջ։

Քրիստոսէ 400 տարի առաջ, Արքետ անունով մաթեմաթիքի եւ մեքենական գիտութեանց հմուտ հելլէն մը կար, շինած էր պտուտակներ. անիւներ, թռուցիկներ եւ իր այս գիւտերով ժողովուրդին մէջ համբաւ հանած էր։ Այս հելլէնը յաջողեցաւ օր մը մեքենայով շարժող փայտէ աղաւնի մը շինել։

Վերը յիշուած Իքարին մեղրամոմէ թեւերը կրնան դիցաբանական առասպել մը ըլլալ, բայց Արքետի աղաւնին իրական է։ Եթէ 30 տարի առաջ մէկը պատմէր ձեզի փայտէ աղաւնիին օդին մէջ թռչիլը, բնական է որ չպիտի հաւատայիք։ Բայց քանի մը օրէ ի վեր Իսթանպուլի հորիզոնին մէջ թռչող եւ ասոնցմէ մէկուն վար իջնելով Կիւլհանէի պարքին ծառերէն մէկուն վրայ թառող օդանաւերը տեսնելէ ետքը, այլեւս կը հաւատաք որ 2337 տարի առաջ փայտէ աղաւնին թռած է օդին մէջ։

Քրիստոսէ 400 տարի առաջ, թռչող փայտէ աղաւնիներէն ետքը, տեսնուեցան շատ մարդիկ որոնք ուզեցին աղաւնի ըլլալ։ Որովհետեւ ասոնց ամէնքն ալ փափաքեցան թեւեր ունենալ եւ կապոյտ երկինքին մէջ թռչիլ։ Նշանաւոր նկարիչ Լէօնարտօ տը Վինչի ալ, երկինք ելլելով թռչելու փափաքը ունեցեր եւ այս նպատակով երկար ատեն թռչուններուն թռիչքը ուսումնասիրելով յաջողած է անկարելի գիւտը ընել։

Լէօնարտօ տը Վինչի երեւան հանեց որ օդն ալ, հողին եւ ջուրին պէս, կրնայ յենակէտ մը ըլլալ։ Եւ շատ կարեւոր է այս պարագան։

Այս առթիւ կը պատմուի թէ, ճարտարապետ Ահմէտ Չէլէպի Կալաթայի աշտարակէն թռած եւ Ուսկիւտար իջած է։

1830ին, կենդանաբանութեան հմուտ Անգլիացի մը, Մարէյ երկար ատեն դիտելով ու քննելով գտած է միջատներուն եւ թռչուններուն թռչելու գաղտնիքը եւ յաջողած է արուեստական միջատ մըն ալ շինել։ Ասկէ վերջ, այլեւս գրաւուած էր օդին մէջ թռչելու միջոցին գոնէ տեսականը։ Եւ անոնք որ այդ գործով զբաղեցան, ոմանք աշխատեցան մեքենայով, ոմանք ալ առանց մեքենայի թեւերով թռչելու միջոցները գտնել։

Առանց մեքենայի, միայն թեւերով շարժող օդանաւ մը շինելու աշխատողներուն մէջ նշանակելի դեր մը կատարեց բոմերանիացի Գերման մը, Օթթօ Լիլիէնթալ։ Այս անձը 1848ին ծնած է եւ իր 43 տարեկան հասակին մէջ շինած է առաջին բլանէօրը։ Լիլիէնթալ ամբողջ քսան տարի թռչուններուն շարժումներն ու թռիչքները դիտելէն ու քննելէն ետք, բլանէօրով ելաւ ծուռ վայրէջք ունեցող բարձր տեղ մը եւ այդ տեղէն ինքզինքը վար նետեց։ Այս փորձը յաջողելէն ետք աւելի բարձրերը ելաւ եւ նոյն փորձերը կրկնեց մինչեւ 200 մեդր բարձրութեամբ տեղ մը։

Բայց 1896ին պատրաստուեցաւ աւելի բարձր տեղէ մը իր բլանէօրով թռիչք կատարել, սակայն տեղատարափ անձրեւի մը բռնուելով վար ինկաւ, ջախջախուեցաւ բլանէօրը, ինքն ալ վիրաւորուեցաւ եւ յաջորդ օրը մեռաւ։

Լիլիէնթալի շինած առաջին բլանէօրը այժմ պահուած է ու կը գտնուի Միւնիխի գերման թանգարանին մէջ։ Լիլիէնթալ մեռաւ, բայց յաջողեցաւ հաստատել թէ, բլանէօրի թռիչքները շատ աւելի պիտի յաջողին, եթէ հովի դէմ ըլլան։

Ամերիկայի մէջ ալ, Օքթավ Քանուտ անուն գիտուն մը աշխատեցաւ բլանէօրի գործին, եւ տեսնելով այդ օդանաւին կատարելագործուելու հնարաւորութիւնը, ըսաւ.

«Այս կերպով հետզհետէ մարդիկ պիտի սորվին թռչունի մը պէս թռչիլ»։

Այս գիտունն էր որ 20րդ դարու առաջին տարիներուն եռայարկ բլանէօրով մը թռիչք ըրաւ։ Օքթավ Քանուտ ուսուցիչը եղաւ Րայթ եղբայրներուն։ Ասոնք ալ երկյարկ բլանէօր մը շինեցին եւ անով թռչելու փորձեր ըրին։ Այդ միջոցին, Բէնօ անունով Ֆրանսացի մը, Լիլիէնթալի ժամանակակից, բլանէօր շինելով զբաղեցաւ եւ 1870ին յաջողեցաւ փոքր բլանէօրով մը թռիչք ընել։ Բէնոյի բլանէօրը անիւ մը ունէր որ կը դառնար պտուտակի մը վրայ դարձող քաուչուէ զսպանակով մը։

Այսօրուան բլանէօրներու թռիչքները յարեւմանն են Լիլիէնթալի թռիչքներուն։ 1904—1905էն ասդին, հետզհետէ կատարելագործուեցան մօթէօրով օդանաւերը, եւ բլանէօրով թռիչքները մէկ կողմ թողուեցան առժամեայ կերպով։

1920ին Ուրսինուս անունով գերման ճարտարապետ մը մեծ կարեւորութիւն տուաւ առանց մօթէօրի օդանաւերով, այն է բլանէօրով թռչելու գործին։

Բլանէօրի մասին Գերմանիոյ մէջ կատարուած աշխատութիւնները իրենց արդիւնքը տուին։ 1921ին, տեղի ունեցաւ մրցակցութիւն մը եւ Մարթէնէս անունով գերմանացի մը յաջողեցաւ 40 վայրկեան օդին մէջ մնալով 5 քիլոմէթր ճամբայ յառաջանալ։ Նոյն տարին ուրիշ գերման օդանաւորդ մը յաջողեցաւ բլանէօրով 3 ժամ մնալ օդին մէջ։ Այս յաջողութեանց վրայ գերմանները աւելի մեծ կարեւորութիւն տուին բլանէօրին եւ իսկապէս նշանակելի յառաջդիմութիւններ ունեցան այս գործին մէջ։ Երկու տարի առաջ, գերման օդանաւորդ մը կրցաւ 38 ժամ 10 վայրկեան մնալ օդին մէջ, ինչ որ աննախընթաց յաջողութիւն մըն էր։

Սովետ օդանաւորդներ ալ ձեռնարկեցին այս գործին, մեծ ուժ տուին անոր եւ շինեցին նոյնիսկ, հինգ վեց հոգի վերցնող բլանէօրներ եւ ասոնցմէ հինգ վեց հատ կառաշարի նման օդանաւի մը կապելով քաշել տուին։

Անցեալները գրուեցաւ թէ Սովետ բլանէօր մը կրցած է 5ուկէս ժամ օդին մէջ մնալ եւ 480 քիլոմէթր տեղ կտրել։ Կրնայ այս ըսածը չափազանցութիւն ըլլալ, բայց ցոյց կու տայ թէ որքա՛ն յառաջացած բլանէօրով օդին մէջ թռիչքներ կատարելու գործը։

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆԸ Ի՞ՆՉՊԷՍ ՍԽԱԼԵՑԱՒ

Երբ Նոպէլ տինամիթը գտաւ ուրախութենէն աղաղակեց.

ԱՅԼԵՒՍ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՉԿ՛ՐՆԱՐ ԸԼԼԱԼ

ՆՈՊԷԼԻ ՄՐՑԱՆԱԿԻՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆ ԶԱՅՐՈՅԹԻՆ ՊԱՏՃԱՌԸ

ԱՅՍ ՏԱՐՈՒԱՆ ՆՈՊԷԼԵԱՆ ՊՍԱԿԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

Նոպէլ Նորվէկիացի հռչակաւոր քիմիագէտ մըն էր, որ ծնաւ 1833ին եւ մեռաւ 1896ին։

Իր ամբողջ կեանքը նուիրած է գիտութեան եւ գիտական հետազօտութեանց։ Ունի բազմաթիւ գիւտեր եւ կարեւոր աշխատութիւններ. սակայն իր ամենակարեւոր գիւտը եղած է տինամիթի գիւտը։

Նոպէլ գիտութեան հետ միատեղ նուիրուեցաւ նաեւ խաղաղութեան դատին, այս պատճառաւ ալ մեծապէս հրճուեցաւ երբ գտաւ տինամիթը։ Կը պատմուի թէ այս գիւտը գտած օրը Նոպէլ ամենայն հպարտութեամբ յայտարարած է թէ այլեւս պատերազմը անկարելի պիտի ըլլայ մարդկութեան համար, որովհետեւ իր գտած բաղադրութիւնը պիտի սարսափեցնէր պատերազմասէրները, եւ անոնք տեսնելով տինամիթի ձգելիք գաժան հետեւանքները անմիջապէս պիտի հրաժարէին պատերազմելու փափաքէն։

Դժբախտաբար Նոպէլ այնքան երկար չապրեցաւ որպէսզի տեսնէր թէ իր հնարած գիւտը ի՛նչ աւեր տեսարաններ պարզեց 1914ի պատերազմի միջոցին։ Այդ գիւտը, փոխանակ զարհուրեցնելու մարդիկը, ալ աւելի առիթ ստեղծեց զիրար ոչնչացնելու։

Նոպէլ մեռնելէ առաջ, կտակով մը, իր ամբողջ հարստութիւնը յատկացուց մրցանակի մը, որ կը կոչուի Նոպէլեան մրցանակ, եւ որ աշխարհիս ամենակարեւոր մրցանակը կը համարուի։

Բազմաթիւ են Նոպէլեան մրցանակը շահողները, սակայն անոնց մէջ աչքի կը զարնեն հետեւեալ երկուքը.—

1.— Գերմանացի Քարլ Վօն Օսիէթսքի, որ Համպուրկի մէջ ծնաւ 1886ին։ Իր դպրոցական ուսումը աւարտելէ յետոյ ան ասպարէզ եկաւ ձախակողմեան գաղափարներով եւ առաջին լուրջ գրուածքները լոյս տեսան 1916ին երբ ան հրատարակեց շարք մը կծու գրուածքներ գերմանական բանակի Ալզաս Լօրէնի մէջ կատարուած գաժանութիւններուն շուրջ։

Ընդհանուր պատերազմի ընթացքին ան սկսաւ զբաղիլ քաղաքականութեամբ ու ամբողջ 4 տարի անվախօրէն պայքարեցաւ գերման կայսրութեան դէմ իր բոլոր ջանքը դնելով անոր անկման համար։

1920ին Օսիէթսքին գերմանական խաղաղասիրական միութեան քարտուղար ընտրուեցաւ։ 1930ին երեւան եկաւ ազգայնականներու շարժումը, որուն դէմ եւս պատերազմիլ սկսաւ Օսիէթսքին։

1931ին դատապարտուեցաւ 18 ամիս բանտարկութեան, որովհետեւ թերթին մէջ հրատարակած էր գերման բանակի գաղտնի վիճակագրութիւնները։ Վեց ամիս ետք ազատ արձակուեցաւ սակայն։ 933ին դարձեալ իր յանդուգն գրուածքներուն պատճառաւ առանց դատավարութեան բանտ ուղարկուեցաւ, ուր իր կրած տանջանքներուն պատճառաւ թոքատապ ստացաւ, եւ փոխադրուեցաւ հիւանդանոց մը, ուր կը դարմանուի այժմ։ Ան Նոպէլեան մրցանակը ստացաւ խաղաղութեան համար իր թափած ջանքերուն առթիւ։

Գերմանիան դժգոհութեամբ տեղեկացաւ անոր Նոպէլեան մրցանակ ստանալը, եւ ահա թէ ինչ գրեցին՝ այդ մասին կարգ մը գերմանական թերթեր.

— «Կատարեալ խայտառակութիւն է բանտարկեալի մը տալ. այդ թշուառականը ուրացեր է իր ազգը։»

— «Այսօրուան Գերմանիան կարող չէ լռել, անոր պարտականութիւնն է բողոքել այդ սխալը ուղղել տալու համար»։

Պէտք է չմոռնալ սակայն որ Նոպէլի մրցանակը ոչ մէկ կուսակցութեան կը պատկանի։ Ան բոլորովին անկախ կազմակերպութիւն մըն է։

2.— Ամերիկացի Եուճին Օ'Նէյլ, որ ծնած է 1888ին Նիւ Եորքի մէջ։ Իր հայրը եղած է տաղանդաւոր դերասան մը, որուն ազդեցութեան ներքեւ փոքրիկ Եուճին սկսած է սիրել գեղարուեստը։ Երիտասարդութեանը միջոցին իր հօր հետ վարած է թափառականի կեանք, պտտած է քաղաքէ քաղաք դերասանութեամբ ապրուստը շահելու համար։

Տարիներ յետոյ Եուճին Օ'Նէյլ մտած է Բրինսթընի համալսարանը, որտեղէն արտաքսուած է իր վատ արարքներուն համար։

1909ին ամուսնացած է առաջին անգամ, եւ 1912ին բաժնուելով մեկնած է Հոնտուրաս, իբրեւ վերակացու ոսկիի հանքերու վրայ։ Այն ժամանակ ան կ'սկսի կարդալ Քիփլինկի, Գօնրատի, Ճ. Լանտընի, Գրոբոթքինի եւ Նիցշէի գրուածքները, որոնց տարբեր ազդեցութեան տակ իրեն համար կ'ստեղծէ առանձին քառաքթէր մը։

Այդ կեանքն ալ սակայն յոգնեցուց Եուճինը, եւ օր մը, Նորվէկիական նաւով մը մեկնեցաւ Պուէնոս Այրէս։ Մնալով այդ մեծ քաղաքի ամենէն ցած խաւերուն մէջ ուզեց ուսումնասիրել անոնց կեանքը։ Բայց շատ հիասթափուելով չարունակեց ճամբորդել։ Իր անկանոն կեանքը եւ չափազանց խմելը բոլորովին քայքայեցին իր առողջութիւնը։ Վախնալով թոքախտէն, ան մտաւ հիւանդանոց մը, ուր ամփոփուելով ինքն իր մէջ երկար մտածելէ եւ դատելէ յետոյ գտաւ իր գրական ուղին։

1915-16ը եղաւ իր վերածննդեան թուականը։ Այդ թուականին էր որ խաղցուեցաւ իր առաջին թատերգութիւնը, է նկարագրութիւն մըն նաւաստիներու կեանքէն։

1918ին Եուճին կրկին ամուսնացաւ եւ իր կնոջ գուրգուրանքներուն ներքեւ սկսաւ գրել նոր երկեր։ Բազմաթիւ ու բազմատեսակ են անկէ ի վեր հրատարակուած գործերը Եուճին Օ'Նէյլի, բայց անոնց մէջ մասնաւոր ուշադրութեան արժանի «Բոլոր տղաքը թեւեր ունին» անուն թատերգութիւնը, որուն մէջ հեղինակը ուսումնասիրած է սպիտակամորթի մը եւ սեւամորթի ամուսնութիւնը, այս վերջինին

(Շար.ը 6րդ էջ)

ԻՒՌՕՖՌԷՇԻՆ

ՌՈՄԱԹԻԶՄԻՆ ՄԻԱԿ ԴԵՂԸ

Իւռօֆրէշինը բացարձակ կը դադրեցնէ, յօդացաւը, ցաւերը, ափs իւրիf եւ օֆօլաքները կը հալեցնէ, կանէն վեր եղողներ անպայման երկու ամիսը մէկ է գործածեն:

սիպարիի 40 [illegible] չէ

ԱՄԱՌՈՒԱՆ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ՀԱՃՈՅՔԸ՝ ԲԼԱԺ

ԲԼԱԺ ԵՒ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ
ՈՒ ԶՈՒԱՐՃՈՒԹԻՒՆ

ԾՈՎԸ ԵՒ ԱՒԱԶԸ

ինչպէ՞ս կը շահագործուին

Կեանքը ամերիկ. բլաժներուն վրայ

ԲԼԱԺԻ ՄՐՑՈՒՄԷՆ

ինչե՞ր կը սպասեն

Բնութիւնը, յաճախ, առանց խնայելու, մեր առջեւը նետած է առողջութեան համար մարդուս ամէնէն աւելի պէտք ունեցած բաներ, այսինքն մաքուր օդ, արեւ, ծով... Արդարեւ, կազդուրուելու համար, հանգիստէ և սնունդէ զատ, շատ աւելի օգտակար է պաղ ծովը և տաք արեւը, որոնք կարծես կ'երիտասարդացնեն մարդը։ Ահա թէ ինչո՞ւ այսօր այդքան մեծ ընդունելութիւն սկսած է գտնել բլաժը։ Ահա թէ ինչո՞ւ բլաժները ամառները կը լեցուին ու կը պարպուին։

Կասկած չկայ թէ աշխարհի շատ մը տեղերու կարգին Մարմարան ալ բլաժի համար աշխարհի ամենէն յարմար տեղերէն մէկն է եթէ քիչ մը հոգածութիւն տարուի։ Դժբաղդաբար մենք բլաժներու մասին շատ անհոգ ենք։ Քանի մը փոքր ու անխնամ խցիկներ ծովեզերքի մը վրայ շարելով կը կարծենք լրացուցած ըլլալ ամէն ինչ, մինչդեռ Եւրոպայի և Ամերիկայի մէջ բլաժները մէկ մէկ հոյակապ հաստատութիւններ են։ Օրինակ մեր այս պատկերը պիտի կրնայ գաղափար մը տալ թէ Եւրոպական և Ամերիկեան ըմբռնումով ի՞նչ է բլաժը։ Հոն բլաժ ըսուած հաստատութեան մէջ կան հսկայ մարզարաններ, ուր յաճախ շահեկան մրցումներէ ու սովորական մարզանքներէ վերջ բլաժ կը մտնեն, որովհետև այդպէս յանձնարարուած է բժիշկներու կողմէ։

Սակայն բլաժը այս բոլորէն զատ է նաև ուրիշ բան մը։ Ան հարստութեան աղբիւր մըն է քաղաքին և նոյնիսկ երկրին համար։ Թուրիզմի համար ամառները անհրաժեշտութիւն է բլաժը։ Ամառը ճամբորդութեան ելլող Թուրիսթը ամէն բանէ առաջ կը փնտռէ զայն, որովհետև իրեն համար անփոխարինելի պէտք մըն է ան։ Ահա ինչո՞ւ պէտք է կարևորութիւն տալ նաև բլաժին։

Կան բլաժներ որոնք երկրին համար շահու աղբիւրներ են։ Իրենց համբաւը այնքան տարածուած են որ օտար երկիրներէ զուարճանալու ու կազդուրուելու համար այդ բլաժին գտնուած քաղաքը կը փութան հարուստ ու բարեկեցիկ հաճոյասէրներ։ Ֆրանսայի մէջ Քանի և Պիարիցի նման հարուստ ամարանոցներ իրենց համբաւը կը պարտին բլաժներուն։ Պալքաններու մէջ ալ Պուլկարիոյ Վառնան նախանձելի դիրք մը առած է և ամառները հազարաւոր հաճոյասէրներ կը հաւաքէ իր մէջ։

Սակայն աշխարհի ամէնէն մեծ ու ամէնէն արդիական բլաժները կը գտնուին Միացեալ Նահանգներու մէջ։ Ամերիկայի ժողովուրդը ծովու սիրահար է, չի կրնար բաժնուիլ ծովէն։ Առանց ձանձրանալու, օրեր կ'անցնէ բլաժներուն և անոնց յարակից պանդոկներուն մէջ, որովհետև ամէն օր անակնկալ զուարճութիւններ չեն պակսիր։ Տեղի կ'ունենան գեղեցկութեան մրցումներ, մարզանքի մրցումներ, խաղեր, և ամէն օր մէջտեղ նետուած նորութիւններ վառ կը պահեն հետաքրքրութիւնը։ Միացեալ Նահանգներու մէջ, Քալիֆորնիոյ բլաժները հռչակաւոր են, որովհետև դրացի ըլլալով Հոլիվուտի, ժամադրավայրն են աստղերուն։

Սակայն Միացեալ Նահանգներու ամէնէն ծանօթ ու հարուստ բլաժները Ֆլորիտայի, Միամիի կողմերը կը գտնուին և առ հասարակ մեծահարուստներու ժամադրավայրն է։ Հոն բլաժի ամբողջ եղանակը Միամայ Պիչ ըսուած գլխաւոր բլաժը զանազան հաճոյալի մրցումներով կը զբաղեցնէ ժողովուրդը։

Կ'ըլլայ սպորի շաբաթ մը, գեղեցկութեան շաբաթ մը և այսպէս կը սահի ամառնային շրջանը։

Միամայ Պիչի գեղեցկութեան մրցումը
(մէջտեղը ծաղկեփունջով առաջին հանդիսացող սիրուն ամերիկուհին Ալիս Հօբվիլն է)

Քալիֆորնիոյ արդիական բլաժներէն մին իր զանազան բաժանումներով

Կասկած չկայ թէ այս եղանակին հաճոյքներուն մէջ ընկերային կեանք մըն ալ կը կերտուի։ Բլաժի աւազներուն մէջ իրենց համար ապագայ կամ կողակից գտնելու գացող թէ կիներ և թէ այրեր չեն պակսիր։

Գեղեցկութեան մրցման առաջին ելլելու երազին կը յաջորդէ փայլուն պայմանագրութեան մը երազը։ Յաճախ կ'իրականանայ այդ, որովհետև առաջնութիւնը դրաւական մըն է կնոջ մը կամ այր մարդու բեմական առաջին քայլերուն յաջողութեան։

Անմիջապէս ըսենք որ Րաշէլ Հատսըն սինէմայի մեծ աստղը ինքզինքը առաջին անգամ ճանչցուցած է մայոյի մրցման մը մէջ։

Այս եղանակին Միամայի գեղեցկութեան մրցումը շահած է Ալիս Հօբվիլ անուն սիրուն աղջիկ մը, որ՝ շատ մը ծաղկեփունջերու կարգին ստացած է նաև 2000 տոլար ոսկի սիրուն մէտայլ մը և Ր. Ք. Օ. ընկերութենէն պայմանագրութիւն մը Թարզանեան ոճով ֆիլմի մը մէջ կիսավայրենի աղջկան մը դերով միշտ իր գեղեցիկ մարմինը պաստառին վրայ ցուցադրելու համար։

Կասկած չկայ թէ բլաժի կեանքի այս քոնֆորը և ամէն օր ստեղծուող հետաքրքրական անակնկալները կեանքը շատ աւելի հաճելի կը դարձնեն ամառը։ Բայց մենք դեռ հեռու ենք այս հաճոյքները ունենալէ։

Մի մոռնաք սակայն որ մեր քովը այդքան առատ գտնուող այս հաճոյքի ու առողջութեան աղբիւրը շատ ու շատ տեղեր չկան և միլիոնաւոր ժողովուրդներ զրկուած են անկէ։ Բայց անմիջապէս ըսենք որ շատ շատեր ալ այդ հաճոյքը իրենց ձեռքին տակ ունենալով հանդերձ չեն գիտցած անկէ օգտուիլ։

Այս լաւագոյն օրինակը նախկին Թուրքիան կարելի է նկատել իր բոլոր սեղմումներով և հին մտայնութեամբ։

Բայց այսօր բոլորովին փոխուած են ըմբռնումները։

Հոլիվուտի գլխաւոր աստղերը այս տարի մեծ պատրաստութիւն կը տեսնեն, ամառնային եղանակը կարելի եղածին չափ փայլուն կերպով անցնելու համար։ Անոնք մասնաւոր և թանկարժէք զգեստներ պատրաստել կուտան իրենց կարուհիներուն, բլաժներու մէջ հագնելու համար։

Ֆրանսացի արուեստագէտներէն կարևորագոյն դէմքերէն մէկ քանին մտադիր են ամառնային եղանակը անցնել Քալիֆորնիոյ բլաժներուն վրայ։

ԱՒԵՏԻՍ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ
DADI (ՏԱՏԸ)
Նո օրօրոց մը որ կը զբօսցնէ երախաները եւ անոնց կը սոր վեցնէ քալելու եղանակը
ՏԱՏԸ կրնայ գործածուիլ թէ տան մէջ, թէ պարտէզին մէջ, եւ թէ դաշտերը եւ ճամբորդութեան ատեն: Շատ դիւրասար է:
Ընդհանուր մթերանոցը
A. KIFIDES
Պէյօղլու, Իսթիգլալ ճատտէսի Կլավանի փողոցի անկիւնը
Հեռաձայն՝ 41429

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՎԵՐՋԻՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ

ԳՆԴԱՊԵՏ ԱՏԱՄ ՔՕՔ ԵՒ ԻՐ ԿԵԱՆՔՆ ՈՒ ԳՈՐԾԸ

ԵՐԲ ԱՄԷՆ ՈՔ ՅՈՒՍԵՏԵՍ ԷՐ ԲԻԼՍՈՒՏՍՔԻԻ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵՆԷՆ ՎԵՐՋ, ԱՆ ՋԱՅՆԵՑ

ԿԸ ԼՍԷՄ ՇՈԳԵԿԱՌՔԻՆ ՍՈՅԼԸ ՈՐ ՄԵՐ ԲԱԹՐՕՆԸ ԿԸ ԲԵՐԷ

Վերջերս Լեհաստանի մէջ կազմուեցաւ «Ազգային միութեան ճակատ մը» որ կը գտնուի Բիլսուտսքիի յաջորդ Մարաջախտ Սմիկլի Ռիցի նախագահութեան տակ եւ կը ձգտի ամբողջ լեհ ժողովուրդը հաւաքել բանակին շուրջ եւ ազգայնական մէկ գանգուած ընել: Այս շարժումին վարիչը եւ գործող ձեռքը ըլլալով օրուան դէմք դարձած է գնդապետ Քօք: Այս մեծ ու ազգասէր զինուորականին ստեղծած նոր գաղափարները. երկրին ընկերվարական եւ առհասարակ բոլոր ձախակողմեան հոսանքներուն ընդդիմութեան բախելուն հետեւանքով այդ երկրին մէջ կուսակցական սուր պայքար մը սկսաւ ծայր տալ:

Բայց ո՞վ է, ամբողջ աշխարհի մամուլին կողմէ այդքան կարեւորութեամբ շեշտուած պայքարին պատճառ եղող ազգայնական մեծ ու կարեւոր այժմուն գործիչ դէմքն ու ձեռքը՝ գնդապետ Քօք:

Կեանքը

Գնդապետ Ատամ Քօք ծնած է 1891ին Լեհաստանի Սուվալքի քաղաքին մէջ, ուր հետեւեցաւ տեղւոյն ռուսական վարժարանը: Առաջին առթիւ վարժարանին մէջ Լեհաստանի ռուս իշխանութեան դէմ կազմակերպուած ցոյցերուն եւ դասադուլին մասնակցեցաւ:

Անկէ յետոյ լեհական վարժարան մը անցաւ եւ երկրորդական ուսումը առաւ: Դպրոցական օրերէն սկսելով ան Լեհաստանի անկախութեան համար աշխատեցաւ: Տասնըութը տարեկանէն ի վեր այսինքն 1909 թուականէն, արդէն իսկ ազգայնական գաղտնի գունդերու կ'անդամակցէր: 1912ին զին. վարժարանէն շրջանաւարտ եղաւ տեղակալի աստիճանով:

Երբ պատերազմը պայթեցաւ ան Վարշաւիա երթալով հոն հրոսախումբեր կազմեց եւ անոնց հրամանատարութիւնը ստանձնեց:

Ապագայ բանակին կորիզը

1915ին վտանգաւոր ճամբաներէ յաջողեցաւ Ֆինլանտա անցնիլ եւ հոնկէ գտնել Բիլսուցքին ու անոր զին. կազմակերպութեան մէջ գործի լծուիլ: Քօք Սթօքօթի ճակատամարտին ծանրապէս վիրաւորուեցաւ:

Սակայն լեհ լեգէոններու երդումի խնդրի մը առթիւ ան Գերմանացիներու կողմէ բռնուելով բանտարկուեցաւ մինչեւ 1918 տարին: Այդ թուականին ազատ արձակուեցաւ: Լեհական զին. կազմակերպութեան այն ատենուան պետը գնդապետ Ռից Սմիկլի (այսօր մարաջախտ) անոր պաշտօն յանձնեց Վարշավայի մէջ զին. ուժ մը պատրաստել: Իր գործը շատ դժուար եղաւ, քանի որ այդ օրերուն Գերմանները Վարշավան գրաւելով ահ ու սարսափ կը սփռէին: Սակայն ան կազմակերպած էր իր ուժը եւ որոշած էր մինչեւ վերջը պայքարիլ Գերմաններու դէմ: Եւ յաջողեցաւ: Ու եկաւ ատեն մը երբ Վարշավայի շրջանի գերման գրաւման ուժերը ստիպուեցան անձնատուր ըլլալ իրեն, շնորհիւ մանաւանդ Բիլսուցքիէ հասած օժանդակ ուժին: Եւ իր այդ շրջանի յաջողութիւնը արժանի է ամէն գնահատանքի քանի որ իրապէս դժուարին կացութիւն մը կրցած է իրենց նըպաստաւոր ձեւով մը փրկել: Իր յաջողութեան կամ ձախողութեան կապուած էր Լեհաստանի ազատագրումը եւ յաջողեցաւ: Ու իր կազմած բանակը առաջին կորիզը եղաւ այսօրուան լեհ բանակին:

Ռուսիոյ դէմ պատերազմ

Լեհաստան իր անկախութիւնը շահելէ վերջ նորակազմ բանակին մէջ Քօք զանազան կարեւոր պաշտօններ ստանձնեց: 1920ին Վարշավայի դէմ մղուած պօլշեվիք յարձակողականին ատեն ան հեծեալ կամաւորներու գունդ մը կազմեց եւ ռազմաճակատ գնաց: Այսքան զտուած ուժի մը գլուխը գալով կարեւոր գործեր կատարելը իր արժանիքէն զատ ապացոյցն են նաեւ այն մեծ վստահութեան որ ունէր մարաջախտ Բիլսուցքի իր վրայ: Քօք իր ուժերով կարեւոր յաղթանակներ տարաւ: Վարշավայի առջեւ կատարուած վճռական ճակատամարտին հինգերորդ զօրաբանակի ծայր դիրքը գրաւելով փայլուն յաջողութիւններ ունեցաւ: Նոյն պատերազմին ճակատագիրը վճռելու ատեն կարեւորութիւն ունեցող Նիէմէնի ճակատամարտին ալ անզուգական ռազմավարութեամբ մը գրաւեց Կրօզնօն եւ իր անունը պատուոյ ցանկին մէջ անցաւ:

Այս պատերազմէն վերջ, կարեւոր պաշտօններ ստանձնեց եւ հետեւեցաւ զինուորական բարձրագոյն վարժարանի դասընթացքին, քանի որ դեռ հազիւ 21 տարու էր:

1926—27ին, այսինքն 35 տարեկանին, Լվովի շրջանի զօրաբանակին ընդհ. սպայակոյտի նախագահ եղաւ: 1929ին Սէժմի երեսփոխան ընտրուեցաւ եւ խորհրդարանական հատուածի մը պետ դարձաւ:

Այս մեծ զինուորականը 1929ին ազգայնական «Կրօս Բրաւոյի» թերթին խմբագրապետութիւնը ընդունեց, աւելի վերջը հիմնեց «Կազէթ Բօլսքա» մեծ թերթը:

1930ին ելմտական փոխ նախարար անուանուեցաւ եւ այդ օրէն ի վեր մեծ դեր ունեցաւ երկրին ելմտական գործերուն մէջ: Միեւնոյն ատեն պետական դրամատան մօտ կառավարութեան քոմիսէրն է:

Բանակէն ելեւմուտք

1935ին իր ծննդավայրէն երեսփոխան ընտրուեցաւ: 1936ին գնդապետ Քօք Լեհաստանի պետական դրամատան նախագահ ընտրուեցաւ: Իր կարողութիւններուն շնորհիւ միջազգային ելմտական եւ տնտեսական շրջանակներուն մէջ մեծ վստահութիւն գրաւեց եւ բարեկամներ շահեցաւ:

Մարաջախտ Ռից Սմիկլի 1936 Մայիսին զայն նշանակեց լեհ լեգէոնականներու միութեան նախագահ: Աւելի վերջը Բիլսուցքիի յաջորդը՝ երկրին մեծ առաջնորդ Ռից Սմիկլի այս անգամ անոր յանձնեց Լեհաստանի ազգ. միութիւնը կազմակերպելու գործը:

Գնդապետ Քօք՝ Բիլսուցքիի կողմէ ընտրուած տասը մեծ զինուորականներէն մէկն է եւ միայն անոնց յատկացուած Վիրթութի Միլիթարի պատուանշանէն զատ կը կը կրէ շատ մը զինուորական շքանշաններ:

Բարեկամները անոր կուտան ազնուական անունը: Բայց ան ամէն բանէ առաջ զինուոր է, թէեւ ելմտական ամէնէն դժուարին գործերը մեծ վարպետութեամբ կ'իրագործէ:

Ատամ Քօք մեծ լաւատես մըն է: Միշտ կը հաւատայ եւ հոն է իր յաջողութեան գաղտնիքը:

Ն Է Օ Ք Ա Լ Մ Ի Ն Ա Ն

Է Օ Ք Ա Լ Մ Ի Ն Ա

Կռիփի, Հարբուխի, գլխու եւ
ակռայի ցաւերու, սիաթիքի,
արթրիդիզմի, ինչպէս նաեւ
ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ
ՑԱՒԵՐԸ ԿԸ ԿԱՆԽԷ

Է Օ Ք Ա Լ Մ Ի Ն Ա

Ն Է Օ Ք Ա Լ Մ Ի Ն Ա

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆԸ Ի՞ՆՉՊԷՍ ՍԽԱԼԵՑԱՒ

(Շար. Դ. էջէն)

լով համակրելի եւ գովելի հոգեբանութիւն: Այդ գրուածքը ահագին աղմուկ յառաջ բերաւ թատրոններուն մէջ, ուր մարդիկ ջղայնացած նոյնիսկ կ'ուզէին արգիլել ներկայացումը:

Եուճին Օ'Նէյլ վերջերս ազդուեցաւ անգլիացի հռչակաւոր երգիծաբան Պէրնար Շոյի գրուածքներէն եւ ինքն ալ սկսաւ շատ կծու ոճով քննադատել ամերիկացիներու բարքը, կեանքը եւ հոգեբանութիւնը:

Իր ամենէն ծանօթ գրուածքներէն մէկն ալ «Աննա Քրիսթի»ն է, որ թարգմանուած է հայերէնի եւ բազմաթիւ ուրիշ լեզուներու:

Եուճին Օ'Նէյլ տաղանդ մը չէ, այլ հոյակապ հանճար մը, որ տեսնել ու զատել գիտէ, ան նման է Շէքսփիրին, որուն ամէն մէկ գրուածքը դպրոց մը կարելի է համարել: Ան ամէն կերպով կ'աշխատի իր ազգին թերութիւնները անհետացնել եւ զայն առաջնորդել դէպի համամարդկային եւ միջազգային գաղափարները:

ՇԱԲԱԹ ՕՐ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ
“ԱՀԱԼԻ,,
ՓՆՏՌԵՑԷՔ

«Ժամանակ»ի թերթօնը = Թիւ 37 =

ՊԷԱԹՐԻՍ

Հեղինակ՝ Ակադեմական ՔԼՕՍ ԷՆՐԻՕ

Իսկ միւս ներկաները թէ՛ լացին, թէ՛ խնդացին:

Պսակի խորհուրդին աւարտելէն յետոյ Պէտրիս իր երկու ծնողքը իր հաւատարիմ սպասաւորներուն երկարելով ըսաւ.

— Շնորհակալ եմ, բարեկամներս, դուք ո՛չ թէ իմ սպասաւորներս էք, այլ իմ ճշմարիտ անկեղծ բարեկամներս...: Բնաւ չպիտի մոռնամ ձեր հաւատարմութիւնը: Օգնեցէք հայր Բէլթրուչիօյի որ դղեակէն դուրս ելլայ.

— Ես անոր հետը պիտի երթամ, միջամտեց Օլիմբիօ: Այսօր Գաթալանը տեսայ, գիւղին շուրջը կը դեգերէր կոր, չելլայ մեր սիրելի տէր հօր գլխուն փորձանք մը բերէ:

Այս ըսելով. Նորապսակ ամուսինը կնոջը ճակատը եւ կոմսուհիին ձեռքը համբուրելէ յետոյ, քահանային հետ մետաքսէ սանդուխէն վար իջաւ:

Հայր Բէլթրուչիօ սանդուխէն վար իջած ատեն քանի մը անգամ պատին զարնուեցաւ, մարմինին զանազան կողմերը կաս կապուտ կտրեցան եւ երբ դղեակին պարիսպներուն առջեւ հասան, խեղճ մարդուն վրայ այլեւս ոտքի կենալու կարողութիւն չէր մնացած:

Օլիմբիօ զայն շալկելով դղեակէն հեռացուց եւ գետնի խոտերուն վրայ պառկեցնելով ձեռքէն եկածը ըրաւ զայն ուշքի բերելու համար:

Բայց խեղճ մարդը այդ գիշերային արարողութենէն այնքան զգածուած եւ այնքան վախցած էր որ, հինգ ժամ յետոյ հոգին աւանդեց:

Այս մահը նորապսակ ամոլը մեծ տխրութեան մէջ թաղեց, մանաւանդ անոր համար որ գիւղին նորընտիր քահանան, հայր Տօմինիքօ Սալվաթի, չար մարդու մը կը նմանէր:

Օլիմբիօ եւ Պէտրիս իրարու հետ խորհրդակցելէ յետոյ այն նախազգացումը ունեցան թէ գիւղին նորընտիր քահանան գէշ դեր մը պիտի խաղար իրենց կեանքին մէջ:

Բայց որովհետեւ Պէտրիս քանի մը օրէն մայր պիտի ըլլար, ժամանակ եւ սիրտ չունեցաւ նորընտիր քահանային խնդրովը զբաղելու:

Պէտք էր այս դէպքը ծածուկ պահել: Մինչեւ այն օրը. Պէտրիս լայն զգեստներ հագնելով կրցաւ ծածկել իր յղութիւնը, բայց անկէ յետո՞յ: Ինչպէ՞ս գաղտնի պիտի պահէին ծննդաբերութիւնը:

Գաթալան աչքերը չորս բացած, եօթնագլուխեան կերբերոսի մը պէս կը հսկէր:

Որոշուեցաւ որ Պէտրիս ինքզինքը հիւանդ ձեւացնելով սենեակէն դուրս չելլայ:

Երախան ծնելուն պէս ճերմակեղէնի կողովի մը մէջ դնելով դղեակէն դուրս պիտի հանէին, այս գործը Պաթինայի պիտի յանձնուէր, դղեակին օգնական խոհարարուհիին, որուն մայրը Օլիմբիօյի պաշտպանեալն էր:

Բարեբաղդաբար այդ օրերուն Պաթինայի մօրաքոյրն ալ զաւակ մը պիտի ծնէր. որով ան թ'է իր նորածինը պիտի սնուցանէր, թէ Օլիմբիօյի եւ Պէտրիսի նորածինը:

Ո՞վ պիտի կասկածէր իրենց վրայ. միթէ մայր մը երկուորեակ մը չէ՞ր կրնար ծնիլ. այնպէս պիտի տարածայնէին թէ Պաթինայի մօրաքոյրը մէկ ծննդաբերութեամբ երկու զաւակ ունեցած էր, չէ՞ մի որ գիւղացի կիները բազմածին կ'ըլլան եւ ո՞վ պիտի կասկածէր անոնց վրայ, ո՞վ պիտի գուշակէր թէ այդ երկու փոքրիկներէն մին ոչ թէ գիւղացի կնոջ մը զաւակն էր, այլ Պէտրիսինը:

Տրուած որոշումը գործադրութեան դրուեցաւ, բայց Գաթալան տեսնելով որ Պէտրիս իր սենեակէն քաշուելով բնաւ դուրս չէր ելլեր եւ ո՛չ ալ մօրը քովը կ'երթար, կասկածիլ սկսաւ:

Օր մը ան Բիզօլօյի հարցուց՝

— Ծօ անզգամ, օրիորդ Պէտրիս ինչո՞ւ երեւան ելած չունի, մօրը հետ սրդողա՞ծ է, ի՞նչ է:

— Ո՛չ. պարոն Գաթալան, ինչո՞ւ սրդողի: Օրիորդնիս ջերմէ բռնուած է, դեղին ջերմէ. քովը բնաւ մարդ չուզեր կոր...: Այս հիւանդութիւնը տարափոխիկ է եղեր:

Գաթալան ծուռ ծուռ Բիզօլօյին նայելով ըսաւ.

— Ծօ քիթի՞ս կը խնդաս կոր, սրիկայ: Քանի որ ջերմէ բռնուած է, ինչո՞ւ բժիշկ մը կանչել չտար կոր...:

(Շար.)

Ժամանակի Պատմուածքներէն

ՄՈԼԵԳՆՈՒԹԻՒՆ

(Այս պատմութիւնէն քաղուած է այս շաբթու ներկայացուող ԼԻՆՉԻ ՕՐԷՆՔԸ ֆիլմը)

(Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

«Մենք, Ամերիկացիներս, քաղաքակրթուած ազգ մըն ենք։ Արդարութեան իմաստը ամէն ազգէ աւելի լաւ կ'ըմբռնենք։ Ոճիր մը պէտք է իր պատիժը կրէ։ Մենք չենք վարանիր մեր մաքուր ձեռքերը բարձրացնել՝ պատժելու համար ոճրագործը, ինչ պատիժ որ կը տնօրինուի մարդասպանին՝ խեղդել, այրել կամ կախել՝ գրեթէ բերկրութեամբ կը գործադրենք. այս բանը տեսակ մը մարզանք կը համարենք մենք մեզի։ Մենք մեր սրտին մէջ կը կրենք դատաւորի եւ ոճրագործի հոգիներ...

«Աղմուկը կը սաստկանայ փոքր գիւղին մէջ։ Քանի մը սրիկաներէ, ոճրագործներէ եւ անտաշ մարդոցմէ կազմուած կատաղի ամբոխ մը կը յառաջանայ դէպի Ճօէի բանտարկուած վայրը։ Այս կատաղի խուժանը իր ձեռքը ունի չուաններ եւ մտադիր է կախել բանտարկեալը ու եթէ չյաջողի, նոյն իսկ, ի հարկին կրակի տալ բանտը, եւ պաշտօնէութիւնը ի զուր օգնութեան կը սպասէ, զոր կը մերժէ զրկել քաղաքակիրթ ոստիկանութիւնը... ինչո՞ւ համար, որովհետեւ աւելի լաւ կը նկատեն գործ չունենալ կատղած ամբոխի մը հետ։ Խուժանը պիտի ուզէ խորտակել բանտին դուռները եւ որովհետեւ երկաթէ դուռը պիտի ընդդիմանայ, այն ատեն ուժանակով օդը պիտի հանեն զայն։ Եւ ըսել թէ մենք դատաւորի հոգիներ կը կրենք։

«Ահա ինչ որ տեսաւ Ճօէ Ուիլսըն, այսինքն վայրագ մահը՝ կատաղի ամբոխը, որ դէպի իրեն կը մօտենար եւ այս անգամ պիտի ըլլար իրեն նկատմամբ։ Իսկ ան, կ'ուզէր խօսիլ անոնց, կ'ուզէր արդարացնել ինքզինքը, կը կարծէր թէ մենք դատաւորներս տրամադիր ենք մտիկ ընել մարդ մը որ ինքզինքը անմեղ ցոյց կու տայ, Չէր գիտեր թէ անգութ էինք, այո, կանիպալներու չափ անգութ։

«Աւելի երկար չպիտի խօսիմ։ Այս մարդը հրաշքով ազատեցաւ բանտէն եւ հետեւեալ օրը իմացաւ թէ իր անմեղութիւնը հռչակուած էր պաշտօնապէս։ Ամէն մարդ կը մեղքնար զինքը, նոյնիսկ իր դահիճները։ Այն ատեն իրեն հանդէպ եղած անարդարութեան վրէժը լուծել ուզեց։ Պահուըտեցաւ։ Միթէ մեռեալի վիճակ մը չունէ՞ր. Նայեցէք իրեն. իր նախկին կերպարանքը չունի այլեւս։ Այսօրուան Ճօէ Ուիլսըն ոչ մէկ բանի կը հաւատայ եւ իր ծննդավայրը կը նկատէ այնպիսի վայր մը, ուր անարդարութիւնը բոյն դրած է։ Հակառակ քաղաքին մէջ տիրող յուզութեան, 22 հոգի ճանչցած էին զայն, զինքը ամէնէն կատաղիօրէն հալածողներէն։ Եւ Ճօն Ուիլսըն, դէմ յանդիման իր դահիճներուն, ուրախութեամբ սպասեց որ սպաննեն զինքը, վասն զի այլ յայլմէ եղած, այլեւս չէր հաւատար կենդանի մարդոց գոյութեան։

«Եւ սակայն, յարութիւն առաւ։ Քաթարին Կրանթ, իր նշանածը գուշակած էր թէ չէր մեռած իր սիրած մարդը։ Բան մը կայ որ դիւրաւ չի մեռնիր. սէրն է ան։ Եւ Ճօէ Ուիլսըն հրաժարեցաւ վրէժ լուծելէ։ Եւ անկեղծ ժեստով մը, դատարան ներկայացաւ, իր հալածիչները ազատելու համար։ Եւ հիմա, շատ հեռուներէ գալով, ան կ'ուզէ վերապրիլ։

«Ահա ա՛յս մարդն է զոր կ'ամբաստանէք՝ դատաւորները նախատած ըլլալու յանցանքով. վասն զի կ'ուզէ ազատել 22 «անմեղներ» որոնք ակամայ իր դահիճը պիտի հանդիսանային։

«Դուք, Պր. դատաւորներ, որ ոչ մէկ բարիք ըրած էք այս մարդուն, որ ձեր դէմը կեցած է ուրուականի մը չափ տխուր ու ընկճուած կերպարանքով մը, պիտի համարձակի՞ք, կ'ըսեմ, ո՛չ թէ դատապարտել, այլ պարզապէս դատել զայն։

«Ահա՛ ինչ որ կ'ուզէի ըսել։»

ԴՌՆԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԿԸ ՓՆՏՌԷ

Զինուորութիւնը աւարտած երիտասարդ մը դռնապանութեան գործ մը կը փնտռէ։ Գիտէ Թուրքերէն, Ֆրանսերէն եւ հայերէն խօսիլ, գրել ու կարդալ։

Պատուաւորութեան եւ պարկեշտութեան մասին լաւ երաշխաւորներ կրնայ ցոյց տալ։ Դիմել՝ Թերթիս վարչութեան։

ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ՄԷՋ
ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐ

ՊՐՈՒՔՍԷԼ 15. — Ընտրական պայքարին առթիւ թերթերը կը հաղորդեն թէ Րէքսականներու պետ Լէօն Տըկրէլ կ'ուզէ գնել ուղտեր, զորս պիտի շրջագայեցնէ Պրիւքսէլի մէջ, սա վերտառութեամբ.— «Կը շրջագայիմ Վան Զէլանտ ովասիսին մէջ», ակնարկելով վարչապետին մէկ նախադասութեան, որ կը բաղդատէ Պելճիքան խառնակ աշխարհի մը մէջ երջանիկ եւ բարգաւաճ ովասիսի մը։

Թերթերը կ'աւելցնեն որ կենդանական բաքի տնօրէնը մերժեց Տըկրէլի տալ իր ուղտերը։

ՊՐՈՒՔՍԷԼ 15. — Րէքսական շարժումի առաջին ընտրական մեծ նիստը երէկ տեղի ունեցաւ Բալէ տէզ Սբորի մէջ։ Տըկրէլ յայտարարեց որ Րէքսականները երբեք չպիտի փորձեն իշխանութեան գլուխ գալ ապօրինի միջոցներով։ Մեր կուսակցութիւնը, յայտարարեց ան, կ'ուզէ հաշտեցնել Ֆլամանները եւ Վալոնները։

Համայնավարները փորձեցին հակացոյց մը, բայց ոստիկանները արգելք եղան։

ԱՆՎԷՐՍ 15.— Գերմանական «Օլտէնպուրկ» շոգենաւը Անվէրս նաւահանգիստէն Քասապլանքա մեկնելէն քիչ յետոյ ընդհարեցաւ գերմանական «Ֆուլտա» շոգենաւին որ կ'ուզէր Անվէրս նաւահանգիստը մտնել։ «Օլտէնպուրկ» լրջօրէն վնասուեցաւ։ Նաւաստիները եւ ճամբորդները լքեցին նաւը։ «Ֆուլտա» կրցաւ շարունակել ճամբան։

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍ
ԿԸ ԿՈՉՈՒԻ ՕՐԺՕՆԻՔԷՑԷ

ՄՈՍԿՈՒԱ 14.— Սովետ Ռուսիոյ Կեդր. Գործադիր Կոմիտէն որոշեց անմահացնել վերջերս մեռած ծանր ճարտարարուեստի ժողովրդական քոմիսէր Օրժօնիքիցէի անունը Օրժօնիքիցէ կոչելով Հիւսիսային Կովկասը։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Ռ. ԱՍԼԱՆԵԱՆՑ շոգենաւային գործակալութիւնը փոխադրուած է Գարաքէօյ, կամուրջին գլուխը, մզկիթին տակի գրասենեակը։

Մուտքը՝ ՍԹԷՕԱ ՌՕՄԱՆԱԷՆ։

Թէլէֆոն՝ 42857։

3—10

altun çiçek
ALTUN ÇIÇEK TRAŞ BIÇAĞI
TRAŞ BIÇAĞI
N. ERKUT

ԿԱՐՈՒՁԵՒԻ

ՓԱՓԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Հիմնադիր - տնօրէնուհի

ՏԻԿԻՆ ԵՐԱՆՈՒՀԻ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Հանրապետական կառավարութենէն արտօնուած վարժարանին գարնանային շրջանի արձանագրութիւնք սկսած են Ֆրանսական յիւքս մէթոտով օժտուած նորութիւններով եւ նոր դասածրագրով, ուր մասնագէտ Տիկին Փափազեան իր դիւրըմբռնելի ոճով կ'աւանդէ Բալիզեան կարուձեւը, 4 ամսուան մէջ, տալով վաւերացեալ վկայականներ։

ԴԱՍԻ ՕՐԵՐ.— Բշ., Գշ., Դշ. եւ Եշ. ժամը 2—5։

ԿԱՐԵՒՈՐ.— Դասերու վերսկսման կանոնաւորումը ապահովելու համար պէտք է փութով արձանագրուիլ։

ՀԱՍՑԷ.— Ֆէրիգիւղ, Թէփէ Իւսթիւ, հանրակառքի կայան, թիւ 116, Փափազեան ապարթըման։

Տ.ՅՍ.ՆՏՕՐԻՍ

Յուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն
հիմնուած 1889ին
Բերա, Սամալը Մէսճիտ
Թիւ 20։ Հեռաձայն՝ 41630

Յուղարկաւորութ... ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր ապրանքները լաւագոյն եւ աժանագին են եւ 42 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ։ Կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ եւ մահարձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն՝ Թէքքէ, Պալըգ, Չըքմազ փողոց
Հեռաձայն՝ 44031
Դագաղակիր օթօներ՝ 3 ոսկիէն սկսեալ

բանալու համար ձեռքը երկարեց... յանկարծ մէկ ետեւէն թեւը բռնեց...։ Մէկէն ի մէկ ետին դարձաւ եւ անլսելի ճիչ մը արձակեց...։ Անծանօթ կինը խորհրդաւոր կերպով մատը երնին տանելով լռութիւն հրամայեց եւ օգտուելով մանկամարդ աղջկան յանկարծակիի գալէն, նամակ մը սահեցուց անոր ձեռքերուն մէջ...։ Յետոյ, ժամանակ չձգելով որ Մառի-Թէրէզ ինքզինքին գայ, շուտ մը հեռանալով պարասրահ մտաւ։

Պահ մը, օրիորդ Շաթօսէ, վարանոտ,եղած տեղը մնաց եւ չհամարձակեցաւ բանալ այդ կարմիր կնքամոմով կնքուած նամակը։

Յետոյ յախուռն շարժումով մը դուռը բացաւ, գիշերային կանթեղի մը լոյսով լուսաւորուած նրբանցքէ մը անցաւ եւ մտաւ սենեակ մը որուն մէջտեղը կլոր սեղան մը կար եւ սեղանին վրայ ալ երկու մոմով աշտանակ մը։

Դրան կղպանքը կղպեց եւ սողնակը քշեց յետոյ, սեղանին քով աթոռի մը վրայ նետեց ինքզինքը եւ քաշեց հանեց դիմակը որուն տակէն իր տխուր դէմքը երեւան ելաւ։

Անգամ մըն ալ աչքէ անցուց նամակին պահարանը, պահարանին վրայ հասցէ չկար։

Պահ մը եւս մտածեց յետոյ, վերջապէս որոշեց պահարանը բանալ։

Դողդոջուն ձեռքով մը նամակը բացաւ եւ կարդաց.

«Օրիորդ,

«Ներեցէք որ ձեզի այս կերպով նամակ կը գրեմ, բայց ատանկ պէտք եղաւ։ Ու... մարքիզը ձեզի դէմ

...ս իրիկուն պարահանդէսէն բացակայ ...նիս բերաննիս եկաւ եւ վերջապէս յաջողեցանք...։

— Աղջիկնիդ քանի՞ տարեկան է, դուքս։

— Տասնրութը տարեկան, տէր իմ։

— Է՜հ, հոգ մի՛ ընէք. տակաւին անչափահաս է եղեր...., հօրը կամքը պիտի ըլլայ,...։

— Ի հարկ է, տէր իմ։

— Սա ալ գիտցած ըլլաք որ, պարոն դուքս, ես անանկ հոգեւորականներու կոչումներու հաւատացողներէն չեմ...։ Անպայման տակը բան մը ըլլալու է... գրաւ կը դնեմ որ ձեր աղջիկը մէկը կը սիրէ...։ Բայց հոգ մի ընէք. ատոնք դիւրաւ կարգի կը մտնեն...։ Դուք ան ըսէք ինծի, դուքս, սա դիմացի կինը ո՞վ է, տեսա՞ք. սա հովուուհիի զգեստներ հագնող շնորհալի կինը որ հոպիտի զգեստներ հագնող պարընկեր մը ունի։

— Չեմ ճանչնար, տէր իմ, երեսը դիմակ դրած է...։ Բայց կարծեմ թէ պարոն Բուրթըվէնի կինն է, նոր ամուսնացած է տակաւին։

— Կայսերական թիկնապահ զօրաց հրամանատա՞րը։

— Այո՛, տէր իմ։

— Սիրելի դուքս, կը մաղթէի որ ճաշի միջոցին այդ սիրաշուք տիկինը աջ կողմս ըլլար։

— Ձեր վսեմութեան փափաքը, տէր իմ, ինծի համար հրաման մըն է։

— Շանթօսէ, եթէ օր մը թագաւոր ըլլամ, քեզի նախարարապետ պիտի ընեմ։

Եւ մտերմաբար դուքսին թեւը մտնելով կոմս Արթուա ըսաւ.

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՎԵՐՋԻՆ ԱՐԵՒԱԳԱԼ

Պալաթի եկեղեցին
նախագահութեամբ
Բարձր. Գէորգ Արք. Ասլանեանի

Բարեպաշտ ուխտաւոր ժողովուրդին կը ծանուցուի թէ Մարտ 18 այս Հինգշաբթի, վերջին Արեւագալին, Բարձր. Գէորգ Արքեպ. Ասլանեան հրաւիրուած է նախագահելու և բարեխօսա քարոզութեամբ մխիթարելու ուխտաւոր ժողովուրդը։

Արեւագալի հոգեզմայլ երգեցողութիւնները և մասնաւորապէս Ուրբաթի հոգեպարար ստեղի չարականները սիրով ու յօժարութեամբ պիտի երգուին Երաժշտասիրաց Միութեան երաժշտագէտ ու քաղցրաձայն աւագ դպիրներուն կողմէ, առաջնորդութեամբ Արժ. Տ. Անանիա քհնյ. Պալեանի։

Արեւագալը կը սկսի 10,30ին։

Nesriyat Muduru
PUZANT SAMLIYAN
Basıldığı yer
BURHANEDDİN Basımevi

ԾԱՆՕԹ.— Կամուրջէն մեկնող հետեւեալ շոգենաւերը Պալաթ կը հանդիպին՝ 8.50— 9.10 — 9.50 — 10.25—10,45։

1—5 ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ

PASTİL FOR
BRONŞİT, NEZLE ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI EN MÜKEMMEL MÜSTAHZARDIR
RADYOLİN FABRİKASI MÜSTAHZARATINDAN

PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՈՐ գործածողները հարբուխ, շնչարգելութիւն և կոկորդի ցաւ չեն ունենար։

ԽՈՆԱՒՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՂԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՌՈՒՓԻ ԴԷՄ

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԱԼԿՕ

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ
ՄԻՄԻԱՅՆ
ԲԱՆ

ALGOPAN

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կեդրոնատեղի՝ Պէյօղլու, Կալաթասարայ, Թօքաթլեան պանդոկի դէմ,
«ԿԱԼԱԹԱՍԷՐԱՅ ԷՃԶԱՆԷՍԻ» դեղարանը, **ԱՀՄԷՏ ՃԷՎԱՏ**։

Առողջութիւնն ու գեղեցկութիւնը առողջ ու գեղեցիկ ակռաներով

իսկ առողջ ու գեղեցիկ ակռաներն ալ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ակռայի խիւսով կարելի է ապահովել

Շատ ուշադիր եղէք

ՁԵՐ ԱԿՌԱՆԵՐՈՒՆ

Խիստ շատ փորձերով հաստատուած է թէ երբեմն ամէնէն վարպետ բժիշկներուն անգամ պատճառն ու աղբիւրը չի հասկցած հիւանդութիւն մը, ակռայի բորբոքումէ առաջ կուգայ։

Օրը երկու անգամ ձեր ակռաները խոզանակելով եւ միշտ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

գործածելով կրնաք ձեր ակռաները պահպանել

— Իրաւ որ Ֆրանսան տակաւին չէ կորսնցուցած իր գեղեցկութիւնը։

Նուագը լռած էր...։ Պարող զոյգերը դադրեցուցած էին իրենց պարը...։ Ամէն ոք կը խնդար, կը շատախօսէր եւ կը կատակաբանէր։ Ոսկեճամուկ զգեստներով սպասաւորներ հրաւիրեալներուն մէջէն կ'երթային կուգային եւ զովացուցիչ ըմպելիներ կը բաժնէին։ Դիմակներու տակէն սիրային խօսքեր կ'արձակուէին, սրամտութիւններ կը թռչկոտէին...։ Շէրիզի դղեակը այդ գիշեր զուարճութեան եւ ոգեւորութեան կեդրոնավայր մը դարձած էր։

Հրաւիրեալներէն բաւական հեռու նստած, օրիորդ Շանթօսէ, իրեն յատուկ պարզ այլ գրաւիչ արդուզարդով. հեռուէն հեռու խնջոյքը կը դիտէր։

Վօբալիէր մայրապետը անոր քովը նստած էր։ Հակառակ դէմքը սեւ դիմակով մը ծածկած եւ Վենետիկեան տօժուհիի զգեստներ հագած ըլլալուն մայրապետը իր փայտածեւ կօշտ ու կոպիտ կեցուածքովը ինքզինքը կը մատնէր։

Դեռատի աղջիկը քանի քանի անգամներ մերժած էր իրեն եղած պարելու առաջարկները եւ քանի մը անգամ ալ ըսած էր Վօբալիէր մայրապետին թէ այլեւս չէր ուզեր հոն մնալ, բայց փառացածը թող չէր տուած որ իր հսկողութեան տակ եղող աղջիկը քաշուի պարասրահէն, ասոր վրայ, խեղճ աղջիկը պարտաւորուած էր ակամայօրէն գլուխ ծռել.. երբ արեւելեան ոսկեճամուկ զգեստներ հագած հրաւիրեալ մը մօտենալով իրենց մայրապետին ականջին ի վար փսփսաց.

— Ազնուափայլ տօժուհիս, աչքերդ չորս բաց, թռչնիկդ պիտի փախցնես վանդակէն...։ Սրտեղը սիրտը խօսող երիտասարդի մը հանդիպեցայ որ ասոր

անոր կը պարծենար թէ գանձդ ձեռքէդ պիտի խլէ...։

— Ատ ի՞նչ է, կմկմաց օրիորդ Վօբալիէր տեղէն վեր վեր ցատկելով եւ նեղանալով որ իրեն հետ եզակի դէմքով այդքան մտերմօրէն խօսիլ կը համարձակէր իր դիմակաւոր խօսակիցը։

— Աղուոր երիտասարդ մը սիրահարուած է ազգականուհիիդ, քովի օրիորդդ ալ անոր սիրահարուած է, երկուքը մէկ պիտի փախին այս գիշեր, սիրելի տօժուհիս։

— Խնդրեմ, պարոն, կատակը մէկդի թողուցէք, ո՞վ կը կարծէք ձեր դիմացինը։

— Անուշիկ տօժուհիս, եթէ ըսածիս չես հաւատար, ինծի հետեւէ քանի մը քայլ եւ պիտի տեսնես։

Մայրապետը իրեն հետ խօսող մարդուն եղանակէն համոզուած, հակառակ իր կամքին ոտքի ելաւ։

— Մարի Թէրէզ, աթոռէդ վար չիջնաս, վայրկեան մը հոս ինծի սպասէ, ես հիմա կուգամ, հրամայեց մայրապետը տիրական շեշտով մը։

Եւ փառացած օրիորդը, պարսկական ճոխ զգեստներ հագած մարդուն թեւը մտնելով, հեռացաւ։

Մայրապետը բազմութեան մէջ մտնելով աներեւութանալուն պէս, Մարի-Թէրէզ ոտքի ելաւ եւ առանց մէկէմը նշմարուելու, ամէնէն մօտ եղող դուռներէն մէկուն մօտեցաւ։ Այս դուռնէն մեծ բակը կ'ելլուէր։

Երկու զուիցերիացի զինուորներ դրան առջեւ կը մրափէին,.. դեռատի աղջիկը առանց ոտքերուն ձայնը հանելու բակէն անցնելով ուրիշ դրան մը մօտեցաւ

Հնդիկ պարուհիի զգեստները հագած դեռատի կին մը, գաղտագողի, անոր կը հետեւէր, բայց Մարիզ-Թէրէզ չէր նշմարած զայն։

Երբ օրիորդ Շանթօսէ դրան մօտեցաւ եւ դուռը

ՍԱԿԱՐԱՆ

17 Մարտ 1937 Դշ.

ՉԷՔԵՐ	
Լոնտոն	620.—
Բարիզ	17.00.—
Հռոմ	15.06.50
Տոլար	0.79.32.05
Պրիւքսել	4.70.77
Զուիցերիա	3.47.20
Ֆիօրին	1.44.90
Պերլին	1.97.06.50
Աթէնք	88.57.37
Աւստրիական	4.26.40
Լէվա	64.34.35.—
Մոսկուա	24.95.—
ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ	
Թրքական ոսկի	1040.—
Սթերլին	621.—
Լիրէթ	130.—
Ֆրանք ֆրանսական	110.—
Զուիցերիական ֆրանք	575.—
Պելճիական ֆրանք	85.—
Տրախմի	23.—
Լէյ	14.—
Լէվա	23.—
Տոլար	126.—
Ռայխսմարք	26.—
ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ	
Պանք Օթօման բաժն. Ֆր.	519.—
Ներքին Փոխառութիւն	96.—
Սվազ - Էրզրում	95.—
Անատոլու պարտաթուղթ Ա.Բ.	39.95
Պօն Անատոլու	42.40
Անատոլու բաժ.	23.—
Իւնիթիւրք Ա.	19.40
» » Բ.	—.—
» » Գ.	—.—
Իշ Պանքասը	10.—
Պօմօնթի	9.90
Պետ. Դրամատուն	96.50